Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

THE ORTHODOX OBSERVER

Ε' ΤΟΜΟΣ ΑΡΙΘΜ 98

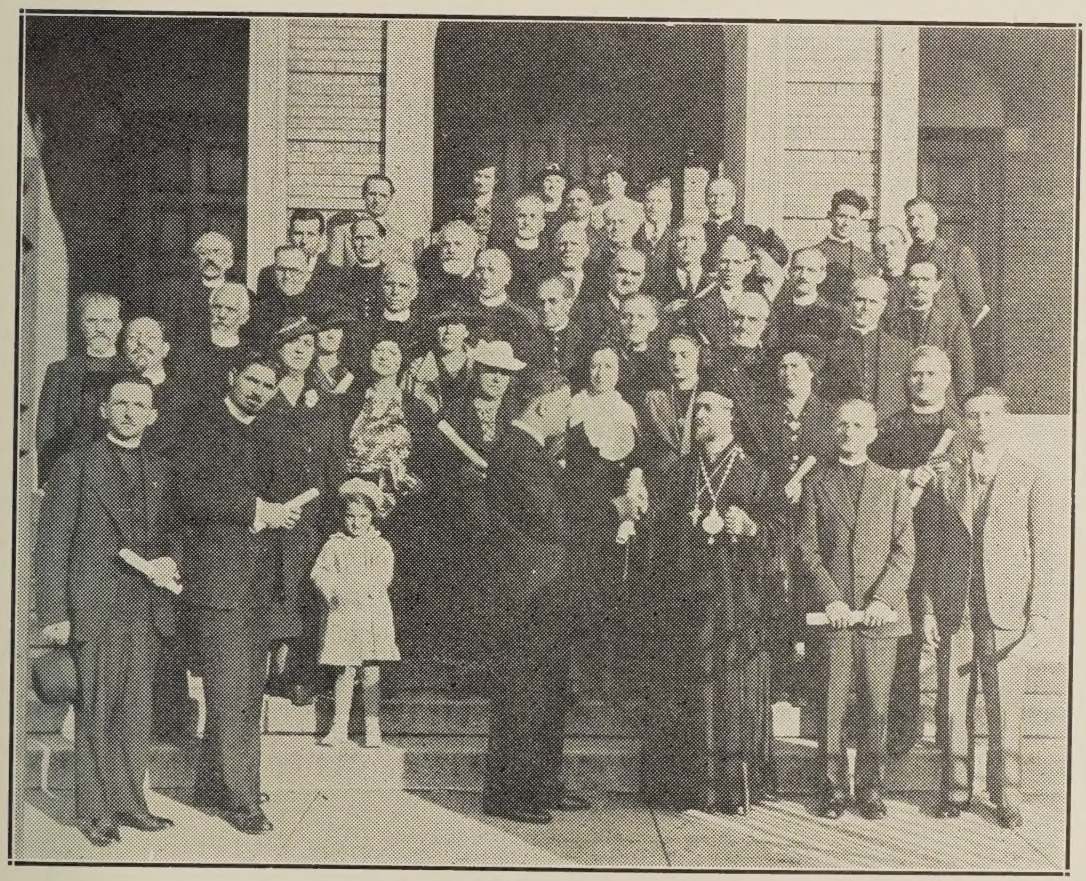

Ὁ Διδασκαλικὸς Σύνδεσμος Νέας Ἀγγλίας, ἀπονέμων τιμητικὸν δίπλωμα εἰς τὸν Θεοφιλ. Ἐπίσκοπον Βοστώνης κ. κ. Ἀθηναγόραν, ὡς ἐπίτιμον Πρόεδρόν του.

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Published Bi-weekly by the Greek Archdiocese Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. AStoria 8-1653

Yearly Subscriptions:
United States and Canada $2.00—Foreign $2.50
Ten Cents a Copy
Vol. V. No. 98. — January 15, 1939
Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

		'Ονοματεπώνυμον Νευμφευθέντων		Κοινότης	Τελέσας τὸν Γάμον 'Ιερεὺς
'Οκτ.	16	Γεώργιος Χ. Νίκας	Γαρυφαλιὰ Σ. Δημογιάννη	Lowell, Mass.	Αἰδ. Δημήτριος Σγοῦρος
»	16	Γεώργ. Ν. Παρασκευόπουλος	Πολυξένη Ν. Κολιοῦ	Lowell, Mass.	Αἰδ. Δημ. Σγοῦρος
»	16	Γεώργιος Π. Παπαγεωργίου	'Αθανασία Β. Κώστα	Boston, Mass.	Αἰδ. Βασίλειος Εὐθυμίου
»	16	'Αλέξανδρος Α. Μανιάτης	Νικολέτα Β. Μπάρα	Ipswich, Mass.	Αἰδ. Φ. Σαλτῆς
»	16	'Επαμειν. Δ. Μούσιος	Παρασκευὴ Δ. Κοντονίκα	Knoxville, Tenn.	Αἰδ. Δ. Κασσῆς
»	16	Edward F. Altiere	'Αντιόπη Κ. Μοσκογιάννη	Newark, N. J.	Αἰδ. Νικ. Παπαδημητρίου
»	16	Χρῆστος Α. Σγοῦρος	'Αθαν. Δ. Παρασκευοπούλου	Cambridge, Mass.	Αἰδ. Θ. Σπυρόπουλος
»	16	Κωνσταντ. Π. Κανάκας	Φερενίκη Ε. Κονταρᾶ	New York City	Αἰδ. Βασίλ. Παπανίκας
»	16	Παναγιώτης Δ. Καραβούλιας	Julia F. Kornutick	Jersey City, N. J.	Αἰδ. Ἄγγελος Τσιγκούνης
»	16	'Αριστείδης Γ. Μπούρας	'Ιωάν. Β. Γεωργοπούλου	Jackson, Mich.	'Αρχ. Μ. Κοντολέων
»	16	Κωνστ. Δ. Παπαγεωργίου	'Ελ. Ι. Θεοδωροπούλου	Indianapolis, Ind.	'Αρχ. Β. Καραχάλιος
»	16	Γεώργ. Δ. Ξυδογιαννόπουλος	Αἰκ. Χ. Βαλλιώτη	Washington, D. C.	Αἰδ. Θωμᾶς Δανιὴλ
»	16	Χριστόφορος Π. Μαρουδᾶς	Εὐγενία Γ. Μίχα	Middletown, Ohio	Αἰδ. Γρηγόριος Τσιγκουρᾶκος
»	16	Χρῆστος Γ. Μεϊντάνης	Μαρία Γ. Κουλόγιαννη	Stamford, Conn.	Αἰδ. Γεώργιος Καλογιάννης
»	16	Σ. Π. Τριανταφυλλόπουλος	Αἰκ. Ν. Ζαφειροπούλου	Springfield, Mass.	Αἰδ. Παρασκ. Παπαθεοφράστου
»	16	Διονύσιος Π. Μαντζακούρας	Μαρία Σ. Βαφειάδου	Pawtucket, R. I.	'Αρχιμ. Μ. Σταυρίδης
»	16	Νικόλ. Π. Θεοφίλου	Αἰμιλία Ν. Σωτηροπούλου	Detroit, Mich.	'Αρχιμ. 'Ιωακ. Δουλγεράκης
»	16	'Ιωάννης Θ. Νικολακάκης	'Ελένη Δ. Κλάδη	Chicago, Ill.	Αἰδ. Μ. Πετράκης
»	16	Νικόλαος Π. Καγκλῆς	Αἰκατερίνη Ν. Παγώνη	Chicago, Ill.	'Αρχιμ. Γ. Ματθόπουλος
»	16	'Εμμαν. Θ. Καρλάκης	'Ελένη Ι. Καρβουνάκη	Gary, Ind.	'Αρχιμ. Εἰρηναῖος Κασιμάτης
»	16	'Αντών. Ι. Βλαχοσταμάτης	Μαργαρίτα Ε. Πισσάνου	Birmingham, Ala.	'Αρχ. Σ. 'Αγγελόπουλος
»	16	Νικόλαος Δ. Γιακουμάτος	Αἰκατερ. Ε. Χρυσάκη	Richmond, Va.	'Αρχιμ. Θεοδόσιος Σιδερῆς
»	16	'Ιωάννης Γ. Μπούτσελης	'Αναστασία Σ. Τουλούμη	Harrisburgh, Pa.	'Αρχ. Δ. Τσεκουρᾶς
»	16	'Ελευθέριος Ι. Εὐγενίδης	'Ασημένια Σ. Στεργιώνη	New York, N. Y.	'Αρχ. Ε. Τσουρουνάκης
»	17	Παναγιώτης Δ. Καπράλος	Madeline W. Havey	Cambridge, Mass.	Αἰδ. Θ. Σπυρόπουλος
»	17	'Ιωάννης Γ. Μπίλλιας	Εἰρήνη Σ. Μαΐλη	Cambridge, Mass.	Αἰδ. Θ. Σπυρόπουλος
»	17	'Ανδρέας Ι. Σαμαρᾶς	Βασιλικὴ Κ. Γεωργαγκάκου	Tarpon Springs, Fla.	Αἰδ. Θεόφιλος Καραφύλλης
»	18	Στυλιανὸς Κ. Καραφᾶς	'Αργυρὼ Ν. Τσαρνᾶ	Lowell, Mass.	Αἰδ. Ἰωσὴφ Ξανθόπουλος
»	20	'Ιωάννης Δ. Ζαχαράκος	Παναγιώτα Κ. Ψυχογιοῦ	Youngstown, Ohio	Αἰδ. Χ. Τσαπατσάρης
»	22	Βασίλειος Ν. Μαρμάρος	Μαρία Ι. Πανσελήνου	Chicago, Ill.	'Αρχιμ. 'Αντών. 'Ιατρίδης
»	23	Γεώργιος Ε. Χήναρης	Παρασκευὴ Ι. Πρωτόπαππα	Reading, Pa.	Αἰδ. Ν. Σπηλιώτης
»	23	Πέτρος Ν. Δάκας	Μαλάμω Σ. 'Αλεξουδάκη	Detroit, Mich.	'Αρχιμ. 'Ιωακεὶμ Δουλγεράκης
»	23	Γεώργιος Μ. Φωτόγλου	Οὐρανία Δ. Σαράφη	Somerville, Mass.	Αἰδ. 'Ιωάν. 'Ιεροθέου
»	23	'Αλέξανδρος Ν. Βλάντης	Σοφία Κ. Μελιγκόνη	Detroit, Mich.	Αἰδ. Δ. Παπαντωνίου
»	23	'Ηλίας Κ. Τσαφούλιας	'Ελένη Κ. Μουστακάρα	Bridgeport, Conn.	Αἰδ. Π. Ραπτέλης
»	23	Παναγιώτης Χ. Καρζῆς	Κωνσταντίνα Η. Ρόντου	Bronx, N. Y.	Αἰδ. Καλλίν. Χατζηλάμπρου
»	23	Φώτιος Π. Τζανάκος	'Ακριβὴ Π. Καντιλιώτη	Chicago, Ill.	'Αρχ. Α. 'Ιατρίδης
»	23	Δρακούλης Δ. Δρακουλάκος	Αἰκατ. Σ. Χιουρέα	Norfolk, Va.	'Αρχιμ. Νικ. Παύλου
»	23	'Εμμαν. Καλλιγέρης	Κωνσταντίνα Γρηγοράκου	Biddeford, Me.	Αἰδ. Α. Πατρίκας
»	23	Θεόφιλος Γ. Παρθενάκης	'Αμαλία Μ. Φάρχα	New York City	'Αρχ. Εἰρ. Τσουρουνάκης
»	23	Θεόδωρος Π. Ξένος	Σταυρούλα Α. Λαμπροπούλου	Quincy, Ill.	Αἰδ. Ι. Δανάσκος
»	23	Νικόλαος Σ. Μάστορας	Κανέλλα Γ. Τσιριγώτη	St. Louis, Mo.	Αἰδ. Δημήτριος Βαϊνίκος
»	23	Χρῆστος Δ. Σκουλικόμυγας	Γεωργία Ε. 'Ανδρέου	Newark, N. J.	Αἰδ. Γεώργιος Σπυριδάκης
»	23	Δημήτριος Π. Σπυροδάκος	Γεωργία Π. Μητράκου	Cleveland, Ohio	'Αρχιμ. Χρ. Λαυριώτης
»	23	Γεώργιος Δ. Ζάννιος	Εὐδοκία Ν. 'Αργίτου	Chicago, Ill.	Αἰδ Μᾶρκος Πετράκης
»	23	Κωνσταντ. Β. Ρουμελιώτης	Λουκία Δ. Ζάννιου	Mason City, Ia.	'Αρχιμ. Κ. Σταθερὸς
»	23	Φώτιος Λ. Δρόσος	Βικτωρία Ν. Ζωπούλου	Mason City, Iowa.	'Αρχ. Κ. Σταθερὸς
»	23	Λουκᾶς Λ. 'Ιακώβου	Γεωργία Γ. Βεκρῆ	Tacoma, Wash.	'Αρχιμ. Γερμανὸς Τζουμάνης
»	23	'Αθαν. Δ. Μπαζάκας	Μαρία Ε. Κεφαλλιάνου	Norwich, Conn.	'Αρχιμ. Ν. Θεοδωρίδης
				New York City	'Αρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἐτέλεσαν τοὺς γάμους αὐτῶν κατὰ τὴν ὡς ἄνω χρονικὴν περίοδον καὶ δὲν βλέπουν τὸ ὄνομά των εἰς τοὺς πίνακας τούτους, νὰ εἰδοποιήσουν τὸ γραφεῖον τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς τοιαύτης παραλείψεως.

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

ΕΤΟΣ Ε'. Ἀριθ. 98. Διευθυντής: Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1939.

ΚΟΙΝΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΙΣ Ἢ ΠΛΗΡΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΜΑΣ;

Ὁ ΤΩΝ Ἐθνῶν Ἀπόστολος, ὁ Παῦλος, πληροφορηθεὶς τὸ πάλαι ὅτι ἀταξίαι καὶ διαφωνίαι ἐπῆλθον εἰς μίαν Χριστιανικὴν Κοινότητα, συνίστα ὅπως ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ὁμονοοῦσιν ἀφοῦ ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ βάσις τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας μας, οἱ δὲ πιστοὶ οὐδὲν ἄλλο εἶναι παρὰ τὸ ποίμνιον, προωρισμένον νὰ γίνῃ «σκεῦος ἐκλογῆς». Διὰ τῶν ἐξαιρετικῶς χαρακτηριστικῶν ἐκφράσεών του παρετήρει τὰ ἑξῆς:—«ἀκούω ἔριδες ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω». — «Παρακαλῶ δὲ ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ.»

Ἂν τότε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐλυπεῖτο μεγάλως διὰ τὰς παρεξηγήσεις τῆς νεοπαγοῦς χριστιανικῆς κοινότητος, ὁποία ἄρά γε θὰ ἦτο ἡ λύπη του σήμερον διὰ τὰς διαστάσεις, διὰ τὰς παρεξηγήσεις, διὰ τὰς ἀντιθέσεις, διὰ τὰς προσωπικὰς ἔριδας, αἱ ὁποῖαι, ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἀρχῶν, οὐδὲν ἄλλο ἐξυπηρετοῦσι παρὰ μόνον πάθη προσωπικὰ πρὸ τῶν ὁποίων θὰ ἔκρυπτον τὸ πρόσωπον ἀκόμη καὶ οἱ μὴ Χριστιανοί;

Διότι κανεὶς δὲν θὰ ἤθελε νὰ ἀποκρύψῃ τὸ θλιβερὸν γεγονὸς τὸ ὁποῖον ἐπικρατεῖ σήμερον καὶ κατὰ τὸ ὁποῖον οὐδεμία κοινὴ κατεύθυνσις παρατηρεῖται παρὰ ταῖς διαφόροις ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαις οὕτως ὥστε πάντες οἱ ἔχοντες τοὐλάχιστον τὴν ἰδίαν Θρησκείαν, τὴν ἰδίαν καταγωγήν, τὰς ἰδίας θλίψεις καὶ τὰς ἰδίας χαρὰς νὰ ἀποβλέπωμεν ἀπὸ κοινοῦ ὅλοι πρὸς μίαν κατεύθυνσιν, πρὸ ἕνα κοινὸν ὡραῖον σκοπόν, ὡς εἶνε ἡ πλήρης ἕνωσις μετὰ τοῦ Χριστοῦ.

Εἶνε βεβαίως ἀληθὲς ὅτι εὑρισκόμενοι πρὸ μεγάλων κινδύνων, λησμονοῦμεν πλειστάκις τὰς διαφορὰς ἡμῶν. Ἀλλὰ πρέπει ἄρά γε νὰ ἀναμένωμεν πάντοτε μεγάλους κινδύνους διὰ νὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ σωφρονισθῶμεν καὶ νὰ ἔλθωμεν εἰς συναίσθησιν τῆς ἀντιχριστιανικῆς διαγωγῆς μας; Πρέπει νὰ μένωμεν ἀπαθεῖς, ψυχροὶ καὶ ἀδιάφοροι καὶ νὰ μὴ λαμβάνωμεν συστηματικὰ μέτρα διὰ νὰ ἀκολουθῶμεν ἐνιαίαν κατεύθυνσιν, διδομένην ἄνωθεν, παρὰ τῶν ὑπευθύνων ἐκείνων προσώπων τὰ ὁποῖα ἐτάχθησαν «ποιμένες καὶ ἐπίσκοποι τῶν ψυχῶν ὑμῶν;» (Α. Πέτρου 2, 25);

Καὶ ὁ ἀπαθέστερον καὶ ἐπιεικέστερον κρίνων σήμερον τὰ παρ' ἡμῖν, θὰ παρεδέχετο ἀσφαλῶς ὅτι διανύομεν μίαν ἐποχὴν ὄχι εὐχάριστον ἀπὸ ἀπόψεως ψυχικῆς. Ἡ ἀρετὴ ἔρπει χαμαὶ στραγγαλιζομένη· ἡ δικαιοσύνη ποδοπατεῖται καὶ νέα μεγαλύτερα κακὰ ἐπαπειλοῦνται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν νὰ ἐπιπέσουν καθ' ἡμῶν· μία δὲ χειροτέρα κατάστασις θὰ δημιουργηθῇ ἐὰν δὲν φροντίσωμεν καὶ ὡς ἄτομα καὶ ὡς ὁλότης νὰ ἀνανήψωμεν καὶ νὰ παρουσιασθῶμεν «ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ».

Δὲν πρέπει διὰ τῆς συνεργασίας μας, διὰ τῆς ὑπακοῆς μας, διὰ τῆς διαγωγῆς μας νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ ἐπικαθημένου κακοῦ; Ὅλοι μας συνετελέσαμεν εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς καταστάσεως αὐτῆς τῆς οὐχὶ εὐχαρίστου. Ὅλοι ἐκάμομεν τὸ μέρος μας, ὅλοι μας εἴμεθα συνυπεύθυνοι ὅσον δήποτε καὶ ἂν θελήσωμεν νὰ ἀποσείσωμεν ἀπὸ τῶν ὤμων μας τὰς εὐθύνας.

Ἡ προσοχὴ ὅλων μας εἶνε ἀνάγκη νὰ στραφῇ πρὸς μίαν κοινὴν κατεύθυνσιν, ἂν θέλωμεν νὰ βαδίσωμεν τὸν ὡραῖον χριστιανικὸν δρόμον ὁ ὁποῖος, καὶ μόνος, ἐξασφαλίζει τὸν στέφανον. Ἀσφαλῶς εἶνε καιρὸς νὰ καταπαύσουν πλέον αἱ ἔριδες καὶ αἱ μικροπαρεξηγήσεις αἱ ὁποῖαι γίνονται ἐν ὀνόματι πάντοτε τῶν ἀτόμων καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας, ἀλλὰ καὶ πάντοτε εἰς βλάβην αὐτῶν, ὅπως μᾶς διδάσκει καὶ ἡ νεωτέρα Ἱστορία.

Τὰ ὡραῖα καὶ μεγάλα καὶ ἐνθουσιώδη ζητήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἡ προσοχὴ ἡμῶν πρέπει νὰ στραφῇ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας γύρω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας, εἶνε πολὺ ἀνώτερα τῶν μικροζητημάτων, τὰ ὁποῖα μόνον καιρὸν ἀσκόπως καταναλίσκουν. Εἶνε καιρὸς εὐπρόσδεκτος διὰ νὰ καλυτερεύσωμεν τὴν κατάστασίν μας χωρὶς ὑπεκφυγὰς καὶ χωρὶς δικαιολογίας. Ἄλλως καὶ ὡς ἄτομα καὶ ὡς ὁλότης θὰ καταδικασθῶμεν εἰς τὸν θλιβερώτερον τῶν θανάτων.

Μίαν ἀκόμη φορὰν ἂς κλίνωμεν εὐμενῆ τὰ ὦτα πρὸς τὴν φωνὴν τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας μας τὴν ὁποίαν τόσον καλῶς καὶ τόσον χαρακτηριστικῶς διερμηνεύει ἡ πελωρία φωνὴ τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου ἐν τῇ πρὸς Κολοσσαεῖς (3, 8) ἐπιστολῇ του:—«ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.»

Ἀρχιμ. Ἀθηναγόρα Βαράκλα, Δ. Θ.
Ἱεραρ. Προϊσταμένου Κοινότητος Φιλαδελφείας
«Ἅγιος Γεώργιος»

ΕΥ ΠΟΙΕΙΝ, ΕΥ ΠΑΣΧΕΙΝ ΚΑΙ ΕΥΓΝΩΜΟΝΕΙΝ

«Χάριν λαβὼν μέμνησο καὶ δοὺς ἐπιλάθου.»

Καθῆκον ὑψηλὸν ὑπό τε τῆς φύσεως καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τοῦ θείου νόμου ὑπαγορευόμενον εἶνε νὰ εὐγνωμονῶμεν τοὺς εὐεργέτας ἡμῶν, ἤτοι τοὺς γονεῖς ἡμῶν, τοὺς εὐσυνειδήτους διδασκάλους καὶ καθηγητὰς ἡμῶν, τοὺς εὐεργέτας τῆς ἀνθρωπότητος καὶ μάρτυρας τῆς ἐπιστήμης καὶ τοὺς προσωπικοὺς ἡμῶν εὐεργέτας τοὺς ἐν τῇ ζωῇ καὶ τεθνεῶτας καὶ πάντας τοὺς ὁπωσδήποτε εὐχαριστήσαντας ἡμᾶς ἔστω καὶ «μὲ ποτήριον ψυχροῦ ὕδατος». Ματθ. 10. 41.

Τὸ διπλοῦν τοῦτο συναίσθημα τῆς εὐεργεσίας, τὸ ἐξ ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ συνυφασμένον δέον νὰ τρέφῃ τις οὐ μόνον πρὸς πρόσωπα, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀπρόσωπα ἀντικείμενα, οἷα εἶνε ἡ Ἐκκλησία, ἡ ἰδέα τῆς Πατρίδος, ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἡ γενέτειρα ἡμῶν κλπ.

* * *

Ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι νὰ προάγῃ τις ἑαυτὸν μικρὸν κατὰ μικρὸν τελειούμενον ἐν τῇ ἐπιτελέσει τοῦ ἀγαθοῦ δι' ἔργων καὶ λόγων ἀγαθῶν. Τοιοῦτος δέον νὰ εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς, καθ' ὅτι ὁ ἄνθρωπος πλασθεὶς κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ ἔχει ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀγαθοποιῇ τοὺς ἄλλους ἀνεξαρτήτως τάξεως καὶ περιωπῆς εἴτε ἠθικῶς εἴτε πνευματικῶς εἴτε ὑλικῶς ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν.

Οὕτω προάγεται ἡ γενικὴ εὐημερία ἐλαττουμένου καὶ ἐξασθενοῦντος τοῦ κράτους τῆς ἀθλιότητος τοῦ κακοῦ τοῦ κόσμου τούτου. Μή δέ τις εἴπῃ ἡμῖν ὅτι ἀνήκει μόνον εἰς ἑαυτὸν μηδενὸς διεύμενον· καὶ ἂν βασιλικὴν τήβενναν ἢ πατριαρχικὸν μανδύαν περιβάλληταί τις ἢ δικτατορικὸν μαστίγιον κρατῇ ἢ δημοκρατικὸν πῖλον φέρῃ, δεῖται τῶν πάντων. Πάντες ἀνεξαιρέτως ἔχομεν ἀνάγκην τῆς ἠθικῆς ἢ ὑλικῆς ὑποστηρίξεως καὶ ἐνισχύσεως τῶν ἄλλων.

Ὁ μέγας τῆς ἀρχαιότητος ῥήτωρ Δημοσθένης, ἐρωτηθεὶς «τί ἄνθρωπος ἔχει ὅμοιον Θεῷ;» εἶπεν: «τὸ εὐεργετεῖν καὶ ἀληθεύειν».

Ἡ εὐεργεσία ὅμως ἵνα ἔχῃ ἠθικὴν ἀξίαν, δέον νὰ κέκτηται ὡς ἐλατήρια οὐ μόνον τὸν οἶκτον πρὸς τοὺς πάσχοντας, ἀλλὰ πρὸ παντὸς τὴν ἀγάπην καὶ σεβασμὸν εἰς ἅπαντας. Τὴν δ' ἐκ τῆς φύσεως ταύτην τάσιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ εὐεργετεῖν ἐν πολλοῖς ὑποβοηθεῖ ἡ θρησκεία καὶ κατ' ἐξοχὴν ὁ χριστιανισμός. Ἐντεῦθεν καὶ αἱ ἀγαθοεργοὶ ἀδελφότητες, ἐντεῦθεν καὶ τὰ ἱερὰ καὶ εὐαγῆ καθιδρύματα, νοσοκομεῖα, γηροκομεῖα, ὀρφανοτροφεῖα, ἄσυλα καὶ σχολεῖα.

Ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἡ εὐεργεσία οὖσα καρπὸς τῆς ἀγάπης δέον προσέτι νὰ ἐπεκτείνεται μέχρι καὶ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, χωρὶς ν' ἀναμένῃ τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς χάριτος. Οὕτως ὁ εὐεργετῶν οὐ μόνον προάγεται ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ συνειδήσει, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ κοινοῦ κριτηρίου τῆς κοινωνίας διά τε τὰς προσωπικὰς αὐτοῦ εὐεργεσίας καὶ τὰς κοινωνικὰς ἤτοι διὰ τὴν ἵδρυσιν εὐαγῶν καταστημάτων, ἐφευρέσεων, ἀνακαλύψεων, ἡρωϊσμῶν καὶ συγγραφῶν ὠφελίμων μηδαμῶς ὑστερουσῶν τῶν μεγάλων ὑλικῶν εὐεργεσιῶν, ἴσως ἴσως καὶ ἀνωτέρων.

Πρὸς τούτοις καὶ ὁ εὐεργετούμενος προάγεται καὶ χαίρει ἀπὸ τὰς ἰδιότητας τοῦ εὐεργέτου φρονηματιζόμενος καὶ διδασκόμενος νὰ ἐξομοιῶται πρὸς τὸν εὐεργέτην ἐν ταῖς μεθόδοις καὶ ἐνεργείαις αὐτοῦ. Ἄρα ὅσον βελτιοῦται ὁ λαμβάνων τὴν χάριν τόσον καὶ ὁ διενεργῶν τὴν εὐεργεσίαν διαισθάνεται ἐν ἑαυτῷ δυνάμεις νέας πρὸς μείζονας εὐεργεσίας, πρὸς τὸν ἄκρον ἀλτρουϊσμόν.

Δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν ὅτι ὁ εὐεργετούμενος δέον νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ ἀνταπόδοσις τῆς χάριτος εἶναι ἀδύνατον ἐν πολλαῖς περιστάσεσι νὰ ἰσοφαρίσῃ ποσοτικῶς ἢ καὶ κατ' οὐσίαν πρὸς τὴν εὐεργεσίαν, διότι μικρά τις πολλάκις εὐεργεσία δύναται νὰ συναποφέρῃ μέγιστα πνευματικὰ ἢ ὑλικὰ ἀγαθὰ ἀσυγκρίτως ἀνώτερα πρὸς τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς χάριτος. Ὅσοι εὐηργετήθησαν, αὐτοὶ καὶ μόνοι δύνανται νὰ διακρίνουν καὶ νὰ ἐκτιμήσουν τὴν εὐεργεσίαν ἀνεξαρτήτως πρὸς τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς χάριτος.

* * *

Ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐτονίσαμεν ὅτι τὸ εὐεργετεῖν ἐπιβάλλεται οὐ μόνον ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ θείου νόμου. Ἀλλ' ὅσον ἐπιβάλλεται τὸ εὐεργετεῖν τόσον καὶ τὸ ἀνταποδίδειν τὴν χάριν.

Ὁ δραματικὸς ποιητὴς Σοφοκλῆς πρὸς τὸν Αἴαντα αὐτοῦ ἀναφωνεῖ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει καθῆκον ν' ἀποδίδῃ τὴν χάριν συνεπιφέρων ἀμέσως τὴν κατὰ τοῦ ἀχαρίστου ἀποδοκιμασίαν: «ψυχὴ λέγει, ἥτις λησμονεῖ τὴν εὐεργεσίαν, ἐλλείπει ἐξ αὐτῆς κάθε εὐγένεια.»

Κατὰ ταῦτα ἡ ἀνταπόδοσις τῆς χάριτος ἀνέκαθεν εἶνε ἡ κοινὴ συνείδησις τῆς ἀνθρωπότητος, ὅπερ θεωρεῖται ὡς ἀναγνώρισις τῆς δικαιοσύνης. Ἐνῷ τοὐναντίον ἡ μὴ ἀνταπόδοσις τῆς χάριτος θεωρεῖται ὡς πρᾶξις ἀδελυρά, ὡς ἀποτέλεσμα πεπωρωμένης συνειδήσεως. Ἐὰν δὲ ὁ εὐεργετῶν δι' ἐγωϊστικοὺς σκοποὺς ποιῆται τὴν εὐεργεσίαν αὐτοῦ, οὗτος κατὰ τὸν Σωτῆρα ἡμῶν ἀπέχει τὸν μισθὸν αὐτοῦ Ματθ. στ' 2-3.

Ὁ φιλοσοφικῶς μεμορφωμένος Μάρκος Αὐρήλιος, αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης, θαυμασίως διατυπώνει, ὁποῖαι πρέπει νὰ εἶνε αἱ σχέσεις τοῦ εὐεργέτου πρὸς τὸν εὐεργετούμενον. Πρωτίστως ἀποτρέπει τοὺς εὐεργετοῦντας νὰ ὀνειδίζουν τοὺς ἀγνώμονας· πιστεύων δὲ ὅτι τὸ εὐεργετεῖν εἶναι ἔμφυτός τις τοῦ ἀνθρώπου κλίσις, ἀποφαίνεται ὡς ἑξῆς: Τί θέλεις, λέγει, περισσότερον ἀφ' ὅ,τι ἔπραξας εὐεργετήσας ἄνθρωπον; Τοῦτο δέν σοι εἶνε ἀρκετόν; Μήπως δὲν ἔπραξας κατὰ τὴν φύσιν σου καὶ ζητεῖς μισθὸν διὰ τὴν πρᾶξίν σου; Ἀλλὰ αὐτὸ ὁμοιάζει, ὡς νὰ ἀξιῶσιν ἀμοιβὴν οἱ μὲν ὀφθαλμοί, διότι βλέπουν καὶ οἱ πόδες διότι βαδίζουν.

Ὁμολογουμένως ὅταν ὁ εὐεργέτης δὲν ἀποβλέπῃ εἰς τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς χάριτος, κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν ἀκολουθοῦσιν αὐτὸν εὐγνώμονα συναισθήματα, οἷα εἶνε τὰ συναισθήματα τῶν καλῶς ἀνατραφέντων τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτῶν.

Τὰ καλῶς ἀνατεθραμμένα τέκνα ὁμολογοῦσιν ὅτι ἀδύνατον εἶναι ν' ἀποδώσωσι πλήρως πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτῶν τὰς ὀφειλομένας χάριτας, εἰμὴ πρὸς τὰ ἑαυτῶν τέκνα, ὑπὲρ τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς ἐξαντλοῦσι πᾶσαν ἐνέργειαν καὶ ἀγάπην. Ἐντεῦθεν κατανοεῖ τις πόσον ἀξιόμεμπτος εἶνε ἡ ἀχαριστία τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς! Ἀλλὰ καὶ πόσον ἀποτρόπαιον καὶ ἀξιοκατάκριτον, ὅταν βέβηλοι χεῖρες τέκνων ἀσεβῶς ἐγείρωνται κατὰ τῶν γονέων πολλὰ μοχθησάντων ὑπὲρ αὐτῶν..

* * *

Οὐ μὴν ἀλλὰ ἡ τῶν ἀγνωμόνων τάξις ἐν τῇ κοινωνίᾳ μεγίστη ἢ τῶν εὐγνωμόνων. Καὶ τὰ αἴτια πολλά. Πάντων δὲ πρυτανεύει ὁ ἐπάρατος ἐγωϊσμός.

Ὁ ἀγνώμων διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀχαριστίαν του, ποικίλως ἐρευνᾷ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὰ ἐλατήρια τῆς διε-

νεργηθείσης εὐεργεσίας, ἂν ἦσαν δῆλον ὅτι ἀνιδιοτελῆ, εὐγενῆ ἢ ἀγενῆ.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ εὐεργεσία σπανίως γίνεται ἀνιδιοτελῶς καὶ δὴ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, διότι δὲν νοεῖται αὕτη ὡς ἐπιβεβλημένον καθῆκον, ἀλλ' ὡς θεραπεία τοῦ ἰδίου ἐγώ, διὰ ταῦτα ἕπεται ἡ ἀπέχθεια καὶ ἡ ἀποστροφὴ τοῦ εὐεργετουμένου κατὰ τοῦ εὐεργετοῦντος.

Ἀλλ' εἷς προσέτι λόγος, ὅστις παρακινεῖ τὸν εὐεργετούμενον ν' ἀποχθάνεται τὸν εὐεργέτην, εἶνε ἡ ἐπανειλημμένη ὑπόμνησις τῆς εὐεργεσίας αὐτοῦ.

Ἡ τοῦ Θεμιστοκλέους ἐξορία τὸ πλεῖστον ὀφείλεται εἰς τὴν κατὰ κόρον ὑπόμνησιν τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Ὁ Σωκράτης ἔλεγεν τὸ «τὰς ἰδίας εὐεργεσίας ὑπομιμνήσκειν ὅμοιον ἐστι τὸ ὀνειδίζειν.»

Ἐπὶ τούτοις ἐπειδὴ ὁ λαμβάνων τὴν εὐεργεσίαν διαισθάνεται ὅτι κατέχει ἐξ ὑποχρεώσεως ὑποδεεστέραν θέσιν καὶ ἐπὶ μᾶλλον, ὅταν ἀδυνατῇ ν' ἀνταποδώσῃ τὴν χάριν ἐξ ἀντιξόων περιστάσεων, ἐπιδιώκει τὸν δυσφημισμὸν καὶ εἰ δυνατὸν τὴν ἐξόντωσιν τοῦ εὐεργέτου αὐτοῦ.

Οὕτως ὁ μέχρι τινὸς χρυσοῦς καὶ ἀδιάρρηκτος δεσμὸς μεταξὺ εὐεργέτου καὶ εὐεργετουμένου κατὰ χαμηλὴν ἀνθρώπινον ἀντίληψιν καταθρυμματίζεται. Τοὐναντίον ὁ κατὰ Χριστὸν εὐεργετῶν ἢ καὶ ἀδικούμενος ἐξακολουθεῖ νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ εὐεργετῇ. «Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς». Ματθ. Ε' 44.

Πάντως εἴμεθα τῆς ἀρχῆς ὅτι ἡ εὐεργεσία δέον νὰ ἐπεκτείνεται καθ' ὅλας τὰς τάξεις, μεταξὺ πλουσίων καὶ πτωχῶν, μεταξὺ ἰδιωτῶν καὶ ἀξιωματούχων καὶ μέχρι τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ὡς ὁ Θεὸς «τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.» Ματθ. Ε' 45-46. Καλὸν ὅμως θὰ ἦτο ἂν ἀποφεύγῃ τις τὰς εὐεργεσίας ἀπαιδεύτων ἀνθρώπων, οἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶναι λανθασμένοι ἐκτιμηταὶ τῆς ἀνταποδιδομένης χάριτος, κρίνοντες ταύτην ἐκ τοῦ ἀσχηματίστου καὶ νηπιώδους αὐτῶν χαρακτῆρος νήπιοι ὄντες.

Μόνον οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι εἶνε πρὸς ἀλλήλους εὐγνωμονέστατοι. Ἐλεύθερον δὲ λέγοντες ἐννοοῦμεν τὸν ἔχοντα ὑγιᾶ νοῦν, καρδίαν εὐαίσθητον, φρόνημα εὐγενές, κρίσιν ἀσφαλῆ, χαρακτῆρα ἠθικὸν καὶ ἐν ἑνὶ λόγῳ πραγματικὸν χριστιανόν. Τοῖς τοιούτοις ἐφαρμόζεται τὸ τοῦ Ἱπποκράτους «τοὺς ἀγαθοὺς εὖ ποίει· καλὸς γὰρ θησαυρὸς παρ' ἀνδρὶ σπουδαίῳ χάρις ὀφειλομένη.» Ἂν παρατηρῆται ποιά τις ἁρμονία μεταξὺ ἀνελευθέρων, αὕτη ἀσφαλῶς προέρχεται ἐξ ἐμπορικῶν τινων ὑπολογισμῶν ἢ ἀμοιβαίας ἀπάτης κλπ.

Ὁ ἀχάριστος πολλάκις τυφλοῦται ὥστε οὐ μόνον ἀθετεῖ τοὺς θείους νόμους, ἀλλὰ καὶ τοὺς φυσικούς, καθ' ὅσον αὐτὴ αὕτη ἡ φύσις εἶναι ὁ διδάσκαλος τῆς εὐγνωμοσύνης.

Τὰ ἄλογα ζῷα εὐεργετούμενα δεικνύουσιν ὅσον δύνανται τὴν πρὸς τοὺς εὐεργέτας αὐτῶν εὐγνωμοσύνην. «Ἔγνω βοῦς, λέγει ἡ Γραφή, τὸν κτησάμενον καὶ ὁ ὄνος τὴν φάτνην τοῦ Κυρίου αὐτοῦ. Ἰσραὴλ δέ με οὐκ ἔγνω καὶ ὁ λαός μου οὐ συνῆκεν». Ἡσ. Α, 3. Ἐνταῦθα ὁ ἀχάριστος χαρακτηρίζεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὡς τι ὂν κατώτερον καὶ τοῦ ἀλόγου ζώου.

Ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ ἐλέγχεται ὁ ἀχάριστος διὰ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγνωμοσύνην αὐτοῦ καθ' ὑπερβολὴν ἀντιφερομένου εἰς τοὺς νόμους τοῦ Θεοῦ. Ὁ θεῖος νόμος λέγει «ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν» ἐνῷ ὁ ἀχάριστος οὐδὲ τοὺς φίλους αὐτοῦ ἀγαπᾷ.

Εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον συναντᾷ τις εἰς τὴν ἀφήγησιν τῆς θεραπείας τῶν δέκα λεπρῶν ὅλους τοὺς τύπους τῆς ὑποθέσεως τοῦ παρόντος θέματος: τοῦ εὐγνώμονος ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Σαμαρείτου, τοῦ ἀχαρίστου ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ἐννέα καὶ τοῦ εὐεργέτου ἐν τῷ θείῳ προσώπῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ θεραπεύσαντος αὐτούς.

Ὁ εἷς ἐκ τῶν δέκα θεραπευθέντων λεπρῶν, Σαμαρείτης καὶ οὗτος ἀλλογενής, ἐπιστρέψας ηὐχαρίστησε τὸν εὐεργέτην του, οἱ δὲ λοιποὶ ἐννέα καὶ οὗτοι Ἰουδαῖοι ἐφάνησαν ὅλως ἀδιάφοροι λησμονήσαντες ἀμέσως τὸν εὐεργέτην αὐτῶν. Ἕνεκα τῆς ἀχαριστίας ταύτης τῶν ἐννέα μετ' ἀπορίας καὶ πόνου ἐρωτᾷ ὁ Κύριος: «Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; Οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ;» Λουκ. 17, 18. Καὶ εἰς ἐπίμετρον εἶπεν τῷ Σαμαρείτῃ: «Ἀναστὰς πορεύου, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε» δοὺς αὐτῷ διὰ τὴν εὐγνωμοσύνην του τὴν αἰωνίαν σωτηρίαν.

Μή τις ἀπατηθῇ νομίζων τὸν Θεὸν ἡμῶν δεόμενον τῆς ἀνταποδόσεως τῆς χάριτος ἢ πάσχοντα ἐκ τῆς ἀχαριστίας ἡμῶν. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀπαθὴς καὶ ὅλως ἀγάπη, ἀλλὰ καὶ δίκαιος, οὗ ἡ Θεία δικαιοσύνη ἀμείβει ἕκαστον ἀναλόγως τοῦ σεβασμοῦ ἢ μὴ τοῦ ἠθικοῦ νόμου.

Περαίνοντες τὴν περὶ τὸ εὖ ποιεῖν, εὖ πάσχειν καὶ εὐγνωμονεῖν μελέτην ἡμῶν, θέτομεν ὡς κατακλεῖδα τὴν ἐπικεφαλίδα ταύτην μὲ τὴν θερμὴν παράκλησιν καὶ προτροπὴν εἰς τὸν ἀναγνώστην πρὸς ἀπομνημόνευσιν τοῦ βαρυσημάντου στίχου, τοῦ ἐκ τοῦ προγονικοῦ ἡμῶν θησαυροῦ, οὗ ἡ τήρησις καὶ ἐφαρμογὴ καθορίζει ἀποφθεγματικῶς τὰς σχέσεις μεταξὺ εὐεργετούντων καὶ εὐεργετουμένων.

«Χάριν λαβὼν μέμνησο καὶ δοὺς ἐπιλάθου.»

Ἐξεδόθη τὸ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΝ POMFRET, CONN.

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1939

—:—

ΠΕΡΙΕΧΕΙ

Τὴν δρᾶσιν τοῦ Πρώτου Σχολικοῦ Ἔτους 1937—1938 καὶ τὰς Ὁμιλίας τῶν Ἱεροσπουδαστῶν κατὰ τὴν λῆξιν τῆς Σχολικῆς περιόδου. Ἐπίσης τὸ Ἑορτολόγιον τοῦ Ἔτους 1939, Κατάλογον τῶν Ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Κοινοτήτων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μετὰ τῶν διευθύνσεων καὶ Ἱερατικοῦ Προϊσταμένου ἑκάστης, Κατάλογον τῶν Ἱερέων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μετὰ τῶν διευθύνσεων αὐτῶν, καὶ πολλὰς ἄλλας πληροφορίας σχετικὰς μὲ τὸν ὀργανισμὸν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Πρὸς κάλυψιν τῶν τυπογραφικῶν καὶ ταχυδρομικῶν ἐξόδων ἡ τιμὴ τοῦ Ἡμερολογίου ὡρίσθη εἰς 25 σέντς.

Γράψατε εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς: Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y. ἢ εἰς τὴν Προπαρασκευαστικὴν Θεολογικὴν Σχολήν: Greek Archdiocese's Preparatory School, Pomfret Center, Conn.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΥΓΙΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις δὲν εἶνε μηχανική τις μέθοδος, ἡ ὁποία νὰ σχηματίζῃ τὸ εὔπλαστον παιδίον κατὰ ὡρισμένους τύπους· ἀλλ' εἶνε ζωτικὴ καὶ προσωπικὴ λειτουργία. Κατὰ ταῦτα αἱ δυνάμεις τῆς Ἐκκλησίας ὡς παιδαγωγοῦ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς σχέσιν πρὸς τὰς θεμελιώδεις δυνάμεις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν ἐπιβεβαιόνει καλύτερον ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἀνεπτύσσετο τὸ παιδίον κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἡ θέσις τοῦ παιδίου ἐν τῇ πρώτῃ Χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ ἦτο ἐξαιρετικῶς ἰδιάζουσα. Διότι αἱ πρῶται ἰδίως χριστιανικαὶ οἰκογένειαι εἶχον ὡς ἀναπόσπαστον γνώρισμα τὴν Θρησκείαν τοῦ Ἰησοῦ. Ἦτο ἐθνικὴ-Χριστιανικὴ οὕτως εἰπεῖν ἡ ἐκπαίδευσις. Ἐθεώρει τὸν παῖδα, ὅπως καὶ τώρα θεωρεῖ αὐτόν, ὡς ἤδη ζῶντα ἐντὸς τῆς σφαίρας τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ὅλη ζωὴ τοῦ Χριστιανόπαιδος ἦτο ἐντὸς τοῦ κύκλου τοῦ Χριστιανισμοῦ. Δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὴν ζωτικωτάτην δύναμιν τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ καθημερινῷ βίῳ τῆς οἰκογενείας. Ἦτο εἰς στενωτάτην ἐπαφὴν μὲ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ὡμίλουν περὶ Χριστοῦ, εἰργάζοντο δι' Αὐτόν. Ὥστε βλέπομεν ὅτι αὐτὴ αὕτη ἡ ζωὴ τοῦ παιδίου ἦτο Σχολεῖον Θρησκείας. Ζωή, Θρησκεία καὶ Ἐκπαίδευσις διὰ τὸν χριστιανόπαιδα ἦσαν ἕν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα κατὰ τοὺς πρώτους —πρώτους αἰῶνας. Ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία, λόγῳ τῆς πιέσεως τοῦ περιβάλλοντος καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς νέας Θρησκείας, ἦτο ἀμεσώτατα συνδεδεμένη μετὰ τοῦ παιδός.

Αἱ συνθῆκαι ὅμως αὐταί, ὅπως διδάσκει ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διαρκέσουν ἐπὶ μακρόν. Ἡ θαυμαστὴ ἐπιτυχία τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὸν ἀγῶνά Της κατὰ τοῦ Ἐθνισμοῦ ἐπέφερεν ἱκανὴν μεταβολὴν εἰς τὸ STATUS τόσον τοῦ παιδὸς ὅσον καὶ τοῦ ἐφήβου. Ὁ Χριστιανισμός, ὡς Θρησκεία παγκόσμιος, ἦτο ἠναγκασμένος ὑπὸ τῶν περιστάσεων νὰ ἀφήσῃ ὅλην τὴν ἐκπαιδευτικὴν δύναμίν της εἰς τὰς χεῖρας ἰδιαιτέρων προσώπων, τῶν διδασκάλων, τῶν τετιμημένων ἐκείνων ἀνδρῶν οἱ ὁποῖοι ἀναλαμβάνουν τὴν σπουδαιοτάτην αὐτὴν ἀποστολὴν εἰς τὸ ἑξῆς.

Τὸ Κυριακὸν ἢ Κατηχητικὸν Σχολεῖον κατ' οὐσίαν δύναται νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα τῆς ὑγιοῦς ἀγωγῆς. Σημειοῖ ἰδίως σήμερον ἕν μέγα βῆμα πρὸς τὴν πρόοδον. Τὸ Κυριακὸν τοῦτο σχολεῖον δίδει ὁδηγίας ἀπαρατήτους καὶ προσπαθεῖ νὰ συνδέσῃ τὸ παιδίον μὲ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν ἁγνὸν Χριστιανισμόν. Ζητεῖ νὰ ἀναπτύξῃ τὸ θρησκευτικὸν σπέρμα ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ νεαροῦ μαθητοῦ καὶ νὰ ἐνισχύσῃ αὐτὸν μὲ μίαν σειρὰν γνώσεων ἐμψύχων ἐπὶ τῆς θρησκείας καὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο ἐξαιρετικῶς μέγα ἐὰν ἐβοήθει σήμερον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην καὶ ἡ Κοινωνία, ἡ ὁποία, ἀτυχῶς, διὰ τοῦ θλιβεροῦ παραδείγματός της, δὲν φαίνεται νὰ συμβοηθῇ.

Ἡ Ἐκκλησία ὡς παιδαγωγός, ἐπιτυγχάνει πάντοτε εἰς τὴν χριστιανικήν της ἀγωγήν, διότι ἔχει ἐν ἑαυτῇ ζωὴν ἡ ὁποία εἰσχωρεῖ βαθύτατα, ὑπεράνω τύπων καὶ μορφῶν. Μέρος τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματός Της, τὸ ὁποῖον κεῖται τώρα πρὸ Αὐτῆς, εἶνε νὰ δώσῃ εἰς τὴν ζωὴν μας ἠθικὴν ἐλευθερίαν ἐν σχέσει πρὸς τὴν νεολαίαν. Ἐκκλησία ζῶσα ἐν τῇ πραγματικῇ ἐλευθερίᾳ τοῦ Χριστοῦ, τοῦ πρώτου θείου Κατηχητοῦ καὶ Διδασκάλου, θὰ ἐπιτυγχάνῃ πάντοτε ὡς παιδαγωγὸς πρὸς ὅλα τὰ τυχὸν ἐμπόδια. Τὸ περιβάλλον Της ὅμως πρέπει νὰ εἶνε περιβάλλον ἀγάπης, περιβάλλον χαρᾶς, περιβάλλον ὡραιότητος, περιβάλλον ἀπασχολήσεως.

Ἀρχιμ. Γ. Π.

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΙΞ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑΝ ΔΩΡΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΙΛΗ ΤΟΥ ΘΥΓΑΤΕΡΑ Ε . . . Ο ΠΑΤΗΡ ΤΗΣ Δ. Γ. Β.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Κόρη μου,

Φρόντισον τὸ φαγητόν νὰ τὸ ἑτοιμάζῃς εἰς τὴν ὥραν του, διότι ἡ βραδύτης ζημιώνει τὸν σύζυγόν σου εἰς τὴν ἐργασίαν του. Ὅταν μαγειρεύῃς νὰ ἑτοιμάζῃς πρῶτον τὰ ὑλικὰ ὅλα. Πρόσεχε μήπως σοῦ καῇ τὸ φαγητόν.

Φρόντισον νὰ εἶσαι καθαρά. Τὸ μαγειρεῖόν σου νὰ λάμπῃ ἀπὸ τὴν καθαριότητα. Ὅλα τὰ μαγειρικά σου σκεύη καὶ ἐν γένει, ὅ,τι ὑπάρχει εἰς τὸ μαγειρεῖον νὰ εἶναι καθαρὰ καὶ εἰς τὴν θέσιν των. Ἀνωμαλία δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸ μαγειρεῖον. Πιάτα ἄπλυτα ἡμίσειαν ὥραν μετὰ τὸ φαγητὸν δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχουν. Ἀπὸ τὸ μαγειρεῖον θὰ φανῇς ἐὰν εἶσαι οἰκοκυρὰ ἢ ὄχι. Τὸ τραπεζομάνδυλον, τὰ μαχαίρια, τὰ πιρούνια, τὰ κουτάλια πάντοτε νὰ εἶναι καθαρά.

Ἐπίσης διατήρησον τὴν καθαριότητα εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ὕπνου. Νὰ ἀερίζῃς τὰ ροῦχα τοῦ ὕπνου καὶ νὰ τὰ παρατηρῇς ἐὰν εἶνε καθαρά. Ἐπίσης νὰ εἶναι καθαρὰ καὶ ἡ αἴθουσα, ἐὰν θὰ ἔχητε τοιαύτην. Ὅλα τὰ πράγματα καὶ τοῦ δωματίου καὶ τοῦ μαγειρείου καὶ τῆς αἰθούσης νὰ εἶνε καθαρὰ καὶ εἰς τὴν θέσιν των, ὥστε εἰς πᾶσαν στιγμὴν νὰ γνωρίζῃς ποῦ εὑρίσκεται ἕκαστον πρᾶγμα ὅταν τὸ χρειασθῇς.

Πολυτέλεια δὲν χρειάζεται οὔτε εἰς τὸ μαγειρεῖον, οὔτε εἰς τὸ δωμάτιον, οὔτε εἰς τὴν αἴθουσαν, ἀλλὰ καθαριότης καὶ τάξις. Πολυτέλεια δὲ εἶνε τὸ νὰ ἔχῃς πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν χρειάζεται καὶ τὸ ἔχεις δι' ἁπλῆν ἐπίδειξιν. Ἡ πολυτέλεια δὲν μαρτυρεῖ ταπεινὴν καὶ χριστιανὴν γυναῖκα, ἀλλὰ ὑπερήφανον καὶ γυναῖκα τοῦ κόσμου καὶ ἡ ὁποία γυνή, ἐὰν δὲν ἀλλάξῃ δρόμον καὶ τὸν ἑαυτόν της, θὰ καταστρέψῃ μίαν ἡμέραν καὶ τὸν σύζυγόν της καὶ τὰ τέκνα της ἐὰν ἔχῃ. Μακρὰν λοιπὸν ἀπὸ αὐτὴν τὴν λέπραν, τὴν πολυτέλειαν, ἡ ὁποία κρημνίζει τὸν οἶκον.

Νὰ ἐνδύεσαι ἁπλᾶ. Τὸ περιττὸν νὰ λείπῃ. Ὁ χρωματισμὸς τοῦ ἐνδύματος ἂς εἶνε σεμνός. Ἡ κόμωσίς σου σεμνή. Τὸ πρόσωπόν σου καθαρόν, μὴ φέρον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν οὐδὲν τὸ πρόσθετον, τὸ ὁποῖον καὶ καταστρέφει καὶ γελοίαν σὲ παρουσιάζει. Φρόντισον νὰ εἶσαι ὡραία ἐσωτερικῶς. Καὶ εἶσαι ὡραία ὅταν ἔχῃς ἀρετάς.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἑπόμενον)

Δ. Γ. Β.

'Αρχιμ. Γ. Π.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΘΕΟΝ ΝΗΣΤΕΙΑΣ

'Ολίγαι μόνον ἡμέραι μᾶς χωρίζουν ἀπὸ τὴν ἱερὰν περίοδον τῆς μεγάλης Νηστείας. Καὶ χάριν τῶν ἀγαπητῶν μου ἀναγνωστῶν ἐθεώρησα σκόπιμον νὰ χαράξω ὀλίγας συντόμους γραμμάς, σχετικὰς μὲ τὴν κατὰ πνεῦμα ἢ κατὰ Θεὸν λεγομένην Νηστείαν.

Ὅπως ὅλοι γνωρίζομεν, εἶναι τέσσαρες αἱ ὁπωσδήποτε μακραὶ περίοδοι τῆς Νηστείας ἐν τῇ 'Ορθοδόξῳ 'Εκκλησίᾳ: ἡ τῶν Χριστουγέννων μὲ τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡ τῆς πρὸ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου μὲ 15 ἡμέρας, ἡ τῶν 'Αγίων 'Αποστόλων, βραχυχρόνιος συνήθως, καὶ ἡ ἤδη ἐπὶ θύραις Μεγάλη Νηστεία μὲ πεντήκοντα ἡμέρας.

Ἂς ἐξετάσωμεν κατὰ πρῶτον τί ἀναφέρεται περὶ Νηστείας εἰς τὴν 'Αγίαν Γραφήν. 'Εὰν συγκρίνωμεν τὸ ὄγδοον κεφάλαιον τῆς Πρώτης πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς καὶ τὸ δέκατον τέταρτον κεφάλαιον τῆς πρὸς Ρωμαίους 'Επιστολῆς, θὰ ἴδωμεν ὅτι ὁ 'Απόστολος Παῦλος τονίζει ἰδιαίτατα τὴν πνευματικὴν νηστείαν σὺν τῇ σωματικῇ μὴ χωρίζουσαν ταύτην ἀπ' ἐκείνης καὶ ρητῶς ἀναφέρων:—«τὸ φαγητὸν δὲν συνιστᾷ ἡμᾶς εἰς τὸν Θεόν»—«Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶνε βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι 'Αγίῳ».

Μὲ ἄλλας λέξεις δὲν πρόκειται μόνον, λέγει ὁ 'Απόστολος Παῦλος, περὶ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ φαγητοῦ, περὶ τοιαύτης ἢ τοιαύτης τροφῆς μόνον. Διότι ὀφείλομεν νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι ἡ Χριστιανικὴ Θρησκεία εἶνε Θρησκεία ἀποβλέπουσα εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν Δικαιοσύνην καὶ εἰς τὴν ἀγάπην ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς. Διότι ὁ Θεὸς «θέλει τοὺς προσκυνοῦντας Αὐτὸν ἐν Πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνεῖν.»

Εἰς τὸ 58ον ἐξ ἄλλου κεφάλαιον τοῦ μεγαλοφωνοτάτου τῶν Προφητῶν 'Ησαΐου ρητῶς ἀναγράφεται:—«Οὐχὶ τοιαύτην νηστείαν ἐξελεξάμην, λέγει Κύριος, ἀλλὰ λύε πάντα σύνδεσμον ἀδικίας, διάλυε στραγγαλιὰς βιαίων συναλλαγμάτων, ἀπόστελλε τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει καὶ πᾶσαν συγγραφὴν ἄδικον διάσπα». Τοιαῦτα ἔλεγεν ὁ Προφήτης κακίζων ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ὑπεβίβαζον τὴν ἱερὰν ἰδέαν τῆς πνευματικῆς νηστείας εἰς κάτι κοινὸν καὶ σωματικὸν μόνον καὶ δὲν ἤθελον νὰ συνδέσουν αὐτὴν μετὰ τῆς πνευματικῆς ἢ κατὰ Θεὸν λεγομένης νηστείας.

Φαίνεται ὅτι ἀνέκαθεν ἀπὸ μερικοὺς ἐγίνετο κατάχρησις κάπως τοῦ ὅρου τῆς Νηστείας, τὴν ὁποίαν, ἤθελον νὰ περιορίσουν μόνον εἰς τὸ τυπικὸν μέρος. Μὲ ἄλλους λόγους ἡ ὑψηλὴ ἰδέα τῆς Νηστείας ὑπεβιβάζετο κάποτε εἰς ἰδέαν κοινὴν πρὸς κοινὰ μόνον ἀποβλέπουσαν. Πολλοὶ παρερμήνευσαν τὸν σκοπὸν τῆς νηστείας καὶ ἐξέλαβον ὡς ἀρετὴν ἀξίαν ἀμοιβῆς αὐτὴν ταύτην τὴν ἁπλῆν ἀποχὴν ἀπὸ ὡρισμένας τροφάς, ἀσχέτως ἐὰν θὰ διέπραττον οὗτοι ἄλλας κακίας.

Πολλοὶ πατέρες τῆς 'Εκκλησίας μας ἔπλεξαν τὰ ὡραιότερα ἐγκώμια διὰ τὴν Νηστείαν τὴν συνδυασμένην ἐννοεῖται μὲ τὴν πνευματικὴν νηστείαν. Πρῶτος ὁ Μέγας Βασίλειος εἶπε:—«Νηστεία ψυχῆς ἀγαθὸν φυλακτήριον· τοῖς ἀθληταῖς γυμνάσιον· σωφροσύνης δημιουργός. Νηστεία προσευχὴν εἰς οὐρανὸν ἀναπέμπει· νηστεία ὑγείας μήτηρ, νεότητος παιδαγωγός.»

'Αλλ' ὁ ἴδιος ὁ Μέγας Βασίλειος ἀναφέρει:—«Νηστεία ἀληθὴς ἡ τῶν κακῶν ἀπολύτρωσις». Καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξάγομεν τὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα ὅτι δὲν βραβεύεται ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τὰς τροφάς, ἀλλὰ βραβεύονται ὅμως τὰ ἐκ τῆς ἀποχῆς ταύτης ἀποτελέσματα. Δηλαδὴ ἐπαινεῖται ἡ Νηστεία ἐφ' ὅσον κατορθώνει ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐξυπηρετηθῇ ἐπωφελῶς ἀπὸ αὐτὴν καὶ νὰ ἐξαρθῇ πρὸς τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ἐπουράνια.

'Ο ἱερὸς Χρυσόστομος ἀπησχολήθη καὶ αὐτὸς μὲ τὸ ἴδιο θέμα, τὸ θέμα τῆς Νηστείας, καὶ διὰ μακρῶν ἐπαινεῖ τὴν Νηστείαν, τὴν κατὰ Θεὸν ὅμως Νηστείαν. 'Αξίζει νὰ κάμωμεν τὸν κόπον νὰ τὸν παρακολουθήσωμεν εἰς τὰς σχετικὰς 'Ομιλίας του «κατὰ 'Ιουδαίων» (Τομ. Α' PARS ALTERA σελ. 617 Κείμενον Παρισίων φυλασσόμενον καὶ εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς.)

«Μήτηρ, λέγει, σωφροσύνης ἐστὶ ἡ Νηστεία καὶ πηγὴ φιλοσοφίας. 'Αλλ' οὐκ ἀποχὴ βρωμάτων, ἀλλ' ἀποχὴ πλημελημμάτων ἐργάζεται νηστείαν» — «Καλὴ ἡ νηστεία ὅταν καὶ ἡ ἐκ ταύτης πρᾶξις ἕπηται»—«Δὲν ἀρκεῖ νὰ εἴπῃς ὅτι ἀπέσχες βρωμάτων ἐπὶ ἡμέρας, ἀλλ' ὀφείλεις νὰ καταδείξῃς, ἐάν, ἐνῷ ἦσο πρότερον θυμώδης καὶ παράφορος, κατέστης διὰ τῆς νηστείας πρᾷος καὶ εἰρηνικός· ἐάν, ἐνῷ ἦσο ἀσπλαγχνος κατέστης διὰ τῆς νηστείας εὔσπλαγχνος καὶ ἥμερος· ταῦτα ὀφείλεις νὰ δείξῃς ὡς καρποὺς τῆς ἀληθοῦς νηστείας.»

'Ο ἴδιος χρυσοῦς τὴν γλῶσσαν Πατὴρ ἐξακολουθεῖ:—«Μή μοι εἴπῃς τοσαύτας ἡμέρας ἐνήστευσα, καὶ τὸ οὐκ ἔφαγον, οἶνον οὐκ ἔπιον· ἀλλὰ δεῖξόν μοι εἰ θυμώδης ὢν πρᾷος ἐγένου, καὶ εἰ ὠμὸς ὢν ἐγένου φιλάνθρωπος». Εἶνε ὡσὰν νὰ λέγῃ:—δὲν ἐξετάζω τί φαγητὰ ἔφαγες, ἀλλ' ἐὰν αἱ κακαὶ διαθέσεις σου μετεβλήθησαν εἰς ἀγαθάς, ἐὰν ὁ θυμός σου μετεβλήθη εἰς πραότητα, ἡ ἀπληστία εἰς γενναιοδωρίαν, τὸ μῖσος εἰς ἀγάπην. Διότι «οὐ τὸ πραττόμενον χρὴ σκοπεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν αἰτίαν τῶν γινομένων ἐπιζητεῖν.»

'Εκ τῶν ἀνωτέρω ἠμποροῦμεν εὐκόλως νὰ κατανοήσωμεν ποία εἶνε ἡ ἀληθινὴ νηστεία. 'Ημποροῦμεν νὰ ἐμβαθύνωμεν εἰς τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον καθιερώθη ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, ὅπως καὶ αἱ λοιπαὶ περίοδοι τῆς Νηστείας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους. Διδασκόμεθα ὅτι ὁ σκοπός μας εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν δὲν εἶναι τὰ φαγητὰ καὶ τὰ ποτὰ καὶ αἱ ἡδοναὶ καὶ αἱ διασκεδάσεις, διότι αὐτὰ ὅλα εἶναι πρόσκαιρα.

'Ατυχῶς ὅμως πλεῖστοι ὅσοι παρερμηνεύσαμεν τὴν ἀποστολήν των ὡσὰν νὰ ἤλθομεν εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν διὰ νὰ φάγωμεν καὶ νὰ διασκεδάσωμεν, μὴ βλέποντες καὶ πέραν τοῦ κόσμου αὐτοῦ πρὸς μέλλοντα στέφανον τῆς ἄνω κλήσεως. Δὲν θέλομεν νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι ἡ ζωή μας εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν πρέπει νὰ εἶνε ζωὴ προπαρασκευῆς, ζωὴ προσπαθείας, ζωὴ λευκὴ καὶ ὡραία.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς 'Αγίας ταύτης Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὅλοι οἱ 'Ορθόδοξοι Ναοί μας ἕνα ὡραῖον ὕμνον θὰ τονίζουν, τὸν ἑξῆς:—«Νηστεύοντες, ἀδελφοί, σωματικῶς, νηστεύσωμεν καὶ πνευματικῶς. Νηστεύσωμεν νηστείαν δεκτήν, εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ· λύσωμεν πάντα σύνδεσμον ἀδικίας.» 'Ο ὕμνος αὐτὸς εἶναι ἀρκετὸς διὰ νὰ μᾶς δώσῃ ἔν ἀκόμη μέσον διὰ νὰ ἐμβαθύνωμεν εἰς ὅσα περὶ κατὰ Θεὸν Νηστείας ἐγράφησαν καὶ εἰς τὰς 'Αγίας Γραφὰς καὶ ἀπὸ τοὺς 'Αγίους Πατέρας τῆς 'Εκκλησίας μας. 'Η κατὰ Θεὸν Νηστεία εἶνε μία ἀπὸ τὰς ὡραιοτέρας τῶν ἀρετῶν, ἀναπόσπαστος ἐννοεῖται καὶ ἀπὸ τὴν σωματικὴν νηστείαν, χρησιμωτάτην ἄλλως τε καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ὑγιεινῆς.

ΑΡΘΡΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΕΙΣ ΤΗΝ PHILADELPHIA, PA.
ΔΙ' ΕΝ ΓΟΝΙΜΟΝ ΕΡΓΟΝ

ΤΟ ΥΠΟ τῆς Ὁμογενοῦς Ἐπιστημονικῆς Ἑνώσεως τῆς μεγαλωνύμου Κοινότητος τῆς Φιλαδελφείας, Πα., διδόμενον τὴν 5ην Φεβρουαρίου ἐν τῷ Φράγκλιν Ξενοδοχείῳ Δεῖπνον ὑπὲρ τοῦ ἐν Πόμφρετ, Κονν. Ἱδρύματος, δεικνύει ἀκριβῶς ὁποῖον πραγματικῶς αἰσθάνονται ἐνδιαφέρον καὶ οἱ ἐπιστήμονές μας ὑπὲρ τῆς Σχολῆς ἐκείνης ἡ ὁποία πρόκειται νὰ δώσῃ εἰς τὴν Ὁμογένειαν τῆς Ἀμερικῆς ὄχι μόνον Διδασκάλους, Κατηχητάς, Ἱεραποστόλους καὶ Ἱερεῖς, ἀλλὰ καὶ τοὺς Κοινωνικοὺς ἡγέτας της. Εἶνε γεγονὸς ὅτι τὸ φυτώριον ἐκεῖνο, ἀπὸ καθαρῶς ἐκπαιδευτικῆς ἀπόψεως, ἀφορᾷ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐγγὺς καὶ τὸ ἀπώτερον μέλλον τῆς ἐνταῦθα Ὁμογενείας καὶ δέον νὰ ὑποστηρίζηται τόσον ἀπὸ οἰκονομικῆς ὅσον καὶ ἀπὸ ἠθικῆς ἀπόψεως. Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ προοδευτικὴ παροικία τῶν ἐν Φιλαδελφείᾳ Ὁμογενῶν δεικνύει τοιαῦτα ὡραῖα δείγματα τῶν ὡραίων καὶ εὐγενικῶν της αἰσθημάτων. Δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι τὴν ἑορτὴν αὐτὴν τῆς 5ης Φεβρουαρίου τῶν Ἐπιστημόνων μας θὰ ὑποστηρίξῃ ὅλη ἡ αὐτόσε Ὁμογένεια ἐφ' ὅσον μάλιστα συνδυάζεται ἡ συγκέντρωσις αὕτη μὲ τὴν Ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν Πολιούχων τοῦ Συλλόγου τῶν Ἐπιστημόνων τῆς Φιλαδελφείας. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι εἶναι οἱ κατ' ἐξοχὴν προστάται τῶν Γραμμάτων καὶ οἱ Ἐπιστήμονές μας τῆς Φιλαδελφείας, βαδίζοντες ἐπὶ τὰ βήματα ἐκείνων διὰ τῆς προστασίας τῶν κέντρων τὰ ὁποῖα ἐργάζονται διὰ τὴν διάδοσιν τῶν γραμμάτων, δεικνύουν ὅτι εἶναι ἄξιοι ἐπαίνου καὶ πάσης ἐπιβραβεύσεως.

— ✦ —

ΑΠΟ ΜΙΑΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

ΕΧΕΙ δίκαιον ἡ προφιλὴς ἀναγνώστρια τῆς πόλεως Κι.....ἡ ὁποία παραπονεῖται ὅτι δὲν κατωρθώθη ἀκόμη νὰ ἐξευρεθῇ ὁ τρόπος τοῦ διορισμοῦ 4 ἢ 5 περιοδευόντων Ἱεροκηρύκων καὶ Κατηχητῶν οἱ ὁποῖοι νὰ ἔχουν ὡς ἀποστολήν των τὸ νὰ λαμβάνουν κυρίως μέριμναν καὶ πρόνοιαν περὶ ἐκείνων ἀκριβῶς τῶν ὁμογενῶν οἱ ὁποῖοι, εἰς τὰς μικρὰς πρὸ παντὸς καὶ ἀπομεμακρυσμένας παροικίας, «ἔχασαν τὰ νερά των» καὶ καταφεύγουν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μὴ ἠμποροῦντες νὰ εὕρουν ἀνάπαυσιν ψυχικήν. Ἀλλ' ἂς μὴ λησμονηθῇ ὅτι ἡ νεογεννὴς Ἐκκλησία τῆς Ἀμερικῆς, κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐνταῦθα χρονικῆς ζωῆς της, προέβη ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν εἰς πολὺ περισσότερα καὶ πολὺ μεγαλύτερα ἔργα παρ' ὅ,τι προέβησαν ἄλλαι ἐνταῦθα Ἐκκλησίαι ἢ Ὀργανώσεις παρ' ὅλα τὰ μεγάλα ὑλικὰ μέσα τὰ ὁποῖα διέθετον ἐν αὐτῇ τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ των. Διατὶ ὅμως νὰ ἀναμένωμεν καὶ τὰ πάντα ἀπὸ τὸ Κέντρον; Μήπως εἰς κάθε σχεδὸν μικροπαροικίαν δὲν ὑπάρχει καὶ μία λογία κυρία ἢ ἕνας λόγιος κύριος ποὺ θὰ ἠδύναντο, καταλλήλως διαφωτιζόμενοι ἀπὸ τὸ Κέντρον, νὰ ἀναλάβουν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν σχετικὴν Θρησκευτικὴν διδασκαλίαν τῶν παίδων ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, μέχρις ὅτου τὸ Κέντρον ἐφαρμόσῃ πλήρως τὸ εὐρὺ Ἱεραποστολικὸν θαυμάσιον πρόγραμμα τὸ ὁποῖον ἔχει πρὸ αὐτοῦ; Καὶ ἡ σύνταξις, ἐξ ἄλλου, τοῦ περιοδικοῦ τούτου, εἶνε προθυμοτάτη νὰ ὑποβοηθήσῃ, ἐρωτωμένη, εἰς τὰς τυχὸν ἐθελοντικὰς κατηχητικὰς προσπαθείας τοιούτων ζηλωτῶν ὀρθοδόξων μας οἱ ὁποῖοι θὰ ἤθελον νὰ ἀναλαμβάνουν τοιοῦτον ἔργον εἰς τὰς μικροπαροικίας ὅπου κατοικοῦν.

— ✦ —

ΑΣ ΜΗ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΦΘΗ

ΕΙΣ μερικὰς Κοινότητας—εὐτυχῶς πολὺ ὀλίγας, ἐλαχίστας—ἤρχισεν ἀπό τινος νὰ ἀναπτύσσηται ἡ σκέψις ὅπως ἐγκαταλείπηται ἡ Τελετὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Ἐπειδὴ προηγεῖται ἡ ἑορτὴ τῆς Πήττας διαρκοῦντος τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου καὶ ἐπειδὴ ἑορτάζεται πάντοτε καὶ ἡ Ἐθνικὴ Ἑορτὴ τῆς 25ης Μαρτίου, δι' αὐτὸ εἰς μερικὰς Κοινότητας ἐνομίσθη ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ παραλειφθῇ ἡ Ἑορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Ἀλλὰ ἂς μὴ λησμονῆται ὅτι καὶ ἡ Ἑορτὴ αὐτὴ τῶν Γραμμάτων εἶνε ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐξέχουσα καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἑορτάζηται μεγαλοπρεπέστατα ἀπὸ κάθε σχολεῖον τῆς Ἀμερικῆς, Ἡμερήσιον ἢ Ἀπογευματινόν. Μία τοιαύτη Ἑορτή, σύντομος, ἀλλὰ καταλλήλως ὀργανουμένη, ἔχει πολλά, πλεῖστα ὅσα νὰ διδάξῃ τόσον εἰς τοὺς γονεῖς ὅσον καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ εἰς τὰς μαθητρίας. Συνδεομένη ἡ Ἑορτὴ αὐτὴ μὲ τὸν βίον τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, τῶν προστατῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἔχει πολλὰ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τοὺς ὁμογενεῖς παίδας τοῦ Νέου τούτου Κόσμου. Θὰ ἔπρεπε οὔτε ἕν σχολεῖον νὰ εὑρεθῇ τὸ ὁποῖον νὰ καθυστερήσῃ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τῆς ὀργανώσως τῆς Ἑορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Ἂς μὴ νομισθῇ ὅτι τοῦτο παραβλάπτει τυχὸν τὸ πρόγραμμα τοῦ Σχολείου. Ἀπεναντίας εἶνε πολὺ ἐξυπηρετικόν.

— ✦ —

ΠΟΛΥ ΦΡΟΝΙΜΩΣ

ΣΥΜΦΩΝΟΥΜΕΝ πληρέστατα καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ μετὰ τῆς γείτονος Κοινότητος Co.....ἡ ὁποία, φρονιμώτατα ποιοῦσα, παρέλειψεν ἐφέτος τὴν ἐτησίαν χειμερινὴν χοροεσπερίδα της, καὶ ἀντ' αὐτῆς, ἐλθοῦσα εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἐνοριτῶν της, προέτρεψεν αὐτοὺς νὰ δώσωσιν ἀπ' εὐθείας πρὸς αὐτὴν τὰ ὅσα τυχὸν θὰ ἔδιδον διὰ εἰσιτήρια τῆς χοροεσπερίδος καὶ διὰ τὸ ἀντίτιμον τῆς ἀγγελίας τοῦ Λευκώματος. Καὶ οἱ ἐνορῖταί της ἀνταπεκρίθησαν προθυμότατα εἰς τὴν ἔκκλησιν αὐτήν, τὸ δὲ συλλεγὲν ποσὸν ἐπῆγεν ἀκέραιον εἰς τὸ ταμεῖόν της. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι κάθε ἐνορίτης τῆς μεγάλης μάλιστα ταύτης πόλεως δύναται εὐκολώτατα νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν σημασίαν τοῦ πράγματος αὐτοῦ. Κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον ὅσον τελευταίως δὲν παρέρχεται Σάββατον ἢ Κυριακὴ ποὺ νὰ μὴ δίδωνται, κατὰ μέσον ὅρον, τέσσαρες ἢ πέντε χοροεσπερίδες ὁμογενῶν Κοινοτήτων ἢ Σωματείων ἢ ἄλλων Ὀργανώσεων, οἱ δὲ ὁμογενεῖς ἐπαγγελματίαι καὶ ἔμποροι εὑρίσκονται πλειστάκις εἰς δύσκολον θέσιν. Θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ρυθμισθῶσι τὰ πράγματα καλύτερον ὥστε οἱ χριστιανοὶ νὰ συνεισφέρωσιν ὑπὲρ τῶν Ναῶν των ὄχι διὰ μέσου χορῶν καὶ ἑσπερίδων, ἀλλ' αὐτοπροαιρέτως καὶ συστηματικῶς, ἐφ' ὅσον καὶ οἱ Ναοὶ ἔχουν μεγάλας οἰκονομικὰς ἀνάγκας.

Ἀρχιμ. Γερμ. Πολυζωΐδου

Ο ΑΜΒΩΝ

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι (Μαρ. 9, 23)

Γενικῶς ἀκούονται σήμερον τὰ ἑξῆς ἐρωτήματα:—Εἶνε δυνατὸς ὁ θρίαμβος εἰς τὴν ζωὴν αὐτὴν παρ' ὅλας τὰς πικρίας της; Εἶνε δυνατὸς ὁ θρίαμβος εἰς τὴν αἰωνιότητα παρ' ὅλον τὸ ἀχανὲς μυστήριον; Εἶνε κατορθωτὴ ἡ εὐτυχία τὴν ὁποίαν ποθοῦμεν καὶ πρὸ τῆς ὁποίας ἀποθνήσκομεν;

«Πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι», ἀπαντᾷ ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Καὶ μέσα εἰς τὸν αἰῶνα αὐτὸν τῆς χαλαρότητος τὰ λόγια αὐτὰ τὸ «πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι», πρέπει νὰ διαπεράσουν, ὡς χρυσαυγεῖς ἡλιακαὶ ἀκτῖνες, τὸ παραπέτασμα τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς ἀπογνώσεως ποὺ σκεπάζει ὅλους ἀτυχῶς σήμερον. Πρέπει νὰ ἀνοιχθοῦν οἱ ἄγνωστοι εἰς πολλοὺς ὁρίζοντες τῶν ἁγνῶν ἐλπίδων καὶ τῆς θετικῆς εὐτυχίας, τὴν ὁποίαν παρέχει ἡ δύναμις τῆς πίστεως.

Ἂς ἴδωμεν λοιπὸν πῶς ἡ πίστις δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὰ πάντα (α) εἰς τὴν ζωὴν αὐτὴν καὶ (β) πρὸ τοῦ θανάτου καὶ τῆς αἰωνιότητος.

Α'.

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΑΥΤΗΝ

Ἂς ἐξετάσωμεν τὴν δύναμιν τῆς πίστεως εἰς τὴν ζωὴν αὐτήν. Ἀξίζει ἄρά γε ἡ ζωὴ αὐτὴ ἂν δὲν τὴν ζωογονῇ ἡ πίστις; Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποὺ οἱ προπάτορές μας ἔχασαν τὴν πίστιν των πρὸς τὸν Δημιουργόν, ὁ ἄνθρωπος τρέχει ὄπισθεν ἑνὸς φαντάσματος, τοῦ φαντάσματος τῆς εὐτυχίας μέχρις ὅτου τὸν δέχεται ὁ τάφος. Ἀλλὰ ζωὴ εἶνε τὸ φῶς τῆς γνώσεως, ὁ θρίαμβος τῆς δράσεως, ἡ ἠρεμία τῆς συνειδήσεως. Αὐτὸ εἶνε ζωή. Πῶς ὅμως ταῦτα εἶνε κατορθωτὰ ἀφοῦ ἀμφιβολία καὶ ἀδυναμία χειμάζουν τὴν ψυχήν μας ὅταν στερῆται αὕτη τῆς μόνης ἀσφαλείας, τῆς ἀσφαλείας τῆς πίστεως;

ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ ΕΝΑΣ ΤΡΟΜΕΡΟΣ ΕΦΙΑΛΤΗΣ

Ἀ μ φ ι β ο λ ί α. Ἐφιάλτης σκληρὸς καὶ δυσαπάλλακτος, μικροὺς καὶ μεγάλους, ἐπιστήμονας καὶ ἀμαθεῖς, σπρώχνει διαρκῶς βοηθούμενος ἀπὸ ποικίλας δυνάμεις. Καὶ θέλομεν νὰ μάθωμεν, ἀλλὰ πλανώμεθα. Καὶ εἰς τὴν πλάνην μας αὐτὴν ἀγανακτοῦμεν κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἡ ψυχή μας ζητεῖ νὰ εὕρῃ τὴν ἐξήγησιν τῶν μυστηρίων ποὺ τὴν περιστοιχίζουν. Ποῖος ὅμως θὰ δώσῃ τὴν ἐξήγησιν αὐτήν; Αἱ ἐπιστῆμαι; ἀλλὰ καὶ αὐταὶ ἀγνοοῦν διατὶ ἐπλάσθημεν, πῶς ἐπλάσθημεν καὶ ἀπὸ ποῖον ἐπλάσθημεν.

«ΧΩΡΙΣ ΠΙΣΤΙΝ ΟΥΔΕΝ ΕΝΝΟΩ»

Ποιὸς λοιπὸν θὰ ἐπιχύσῃ εἰς τὸν νοῦν μας φῶς φωτίζον καὶ θερμαῖνον; Ἰδού, ἂς ἀπαντήσῃ ὁ μέγας Φυσιοδίφης τοῦ περασμένου αἰῶνος ὁ WIGRAND. «Μόνον διὰ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως εὑρίσκομεν τὴν λύσιν ὅλων τῶν αἰνιγμάτων τῆς ὑπάρξεως». Πράγματι ἡ πίστις ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὸ λογικόν μας τὸν μόνον λόγον τῆς ὑπάρξεως τοῦ σύμπαντος, λόγον σαφῆ καὶ ἁπλοῦν.

Πρὸ ἐτῶν ἐρώτησαν καὶ τὸν ἔνδοξον ἐντομολόγον Φάβρον ἐὰν πιστεύῃ εἰς τὸν Θεόν. «Χωρὶς πίστιν οὐδὲν ἐννοῶ, χωρὶς πίστιν τὸ πᾶν μοὶ ἔἄνε σκότος», ἀπήντησεν ἐκεῖνος ζωηρότατα.

Μάλιστα, ἡ πίστις μας εἶνε ἡ δύναμις ἐκείνη ἡ ὁποία ἐσόφισε τοὺς ἁλιεῖς τῆς Γαλιλαίας· εἶνε ἡ δύναμις ἐκείνη ἡ ὁποία καὶ σήμερον παρέχει εἰς πολλοὺς ἀληθινοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ, παρὰ τὴν μετρίαν διάνοιάν των, ἀντίληψιν τοῦ σύμπαντος πολὺ σαφεστέραν ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἔχουν μερικαὶ σοφαὶ κεφαλαὶ ἀπερροφημέναι εἰς σπουδὴν ξηρὰν καὶ ἄπιστον.

ΤΙ ΕΓΡΑΦΕΝ ΕΝΑΣ ΠΑΤΕΡΑΣ

«Τέκνον μου», ἔγραφε πρὸς τὸν υἱόν του, καὶ ὁ μέγας φυσικομαθηματικὸς Ἀνδρέας Ἀμπέρ, «ἄκουε τοὺς ἐπιστήμονας, ἀλλὰ διὰ μόνου τοῦ ἑνὸς αὐτίου σου· τὸ ἄλλο ἔχε πάντοτε ἕτοιμον διὰ νὰ ἀκούῃ τοὺς γλυκεῖς φθόγγους τοῦ Χριστοῦ». Ποῖοι δὲ εἶναι οἱ γλυκεῖς φθόγγοι τοῦ Ἰησοῦ; Ἰδοὺ ποῖοι εἶναι: —«Ἐγὼ εἰμὶ τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς».—«Ἐγὼ εἰμὶ ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή»—«Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι.»

Μάλιστα! Αὐτὸς εἶνε ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· ἀρκεῖ νὰ διανοίξωμεν τὰ μάτια τῆς διανοίας μας διὰ τῆς θερμῆς πρὸς Αὐτὸν πίστεως καὶ γλυκὺ τὸ φῶς Του θὰ φωτίζῃ ὅλα. Ὁ κόσμος δὲν θὰ εἶνε πλέον μυστήριον· ἡμεῖς δὲν θὰ εἴμεθα αἰνίγματα. Ἄνωθεν τῆς φωνῆς τῆς συνειδήσεώς μας, θὰ ἔχωμεν τὴν φωνὴν τῆς πίστεώς μας ἡ ὁποία θὰ μᾶς διδάσκῃ τί πρέπει νὰ κάμωμεν διὰ νὰ τύχωμεν τῆς ἀληθινῆς μακαριότητος.

Β'.

Η ΠΙΣΤΙΣ ΕΝ ΤΗ ΑΙΩΝΙΟΤΗΤΙ

«Τί πρέπει νὰ κάμνωμεν διὰ νὰ τύχωμεν τῆς ἀληθινῆς μακαριότητος;» Ἰδοὺ τὸ δεύτερον στοιχεῖον τῆς ζωῆς. Γνωρίζομεν ὅλοι ὅτι ὁ βίος μας εἶνε συνεχὴς ἀγών, ἀγὼν ἀτομικός, ἀγὼν οἰκογενειακός, ἀγὼν ὑπὲρ τῆς κοινωνίας. Καὶ ἡ ὀλοθριωτέρα νόσος εἰς τὴν σημερινὴν Κοινωνίαν εἶνε ἡ ἔλλειψις θελήσεως καὶ οἱ φόβοι ἀφ' ἑτέρου, φόβοι ἐκ τῶν στοιχείων καὶ τῶν ἀνθρώπων, φόβοι ἐξ ἡμῶν τῶν ἰδίων καὶ τῶν πλασμάτων τῆς φαντασίας μας, ποὺ ἀφεύκτως καταλήγουν εἰς τὴν νευρικότητα καὶ τὴν νευρασθένειαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὅλοι σήμερον ὑποφέρουν τρομερά.

ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΜΑΣ ΔΩΣΗ ΤΗΝ ΝΙΚΗΝ;

Καὶ ὅταν θλῖψις βαθεῖα τρώγῃ ὡς σὰρξ τὰ σπλάγχνα μας, ὅταν τὸ στῆθος ὀγκώνεται καί, τρέμον, ἐκσπάνῃ εἰς δάκρυα μαῦρα, ὦ, ποιὸς τότε ἠμπορεῖ ἐν μέσῳ τοιούτου σκότους καὶ τοιαύτης ἀπογνώσεως νὰ ἴδῃ χαρὰν καὶ ζωήν; Ποιὸς θὰ μᾶς δώσῃ τότε τὴν νίκην; τὴν νίκην καθ' ἡμῶν τῶν ἰδίων, τὴν νίκην κατὰ τῶν ἐμποδίων; Ποιὸς ἠμπορεῖ νὰ

κατασιγάσῃ τὴν φλόγα τοῦ πόνου; Ποιὸς θὰ φυγαδεύσῃ τοὺς φόβους μας καὶ θὰ δώσῃ εἰς τὸν καθένα ἀπὸ ἡμᾶς φίλον πιστόν, εἰλικρινῆ καὶ ἀκατάβλητον;

Η ΠΙΣΤΙΣ ΑΠΟΚΗΡΥΣΣΕΙ ΤΟΝ ΦΟΒΟΝ

Ποιὸς ἄλλος παρὰ ἡ πίστις μόνη ἐπὶ τὸν Σωτῆρα Χριστόν; Ὁ πιστὸς μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ δὲν ἀγωνίζεται πλέον ἀγῶνα ἀτομικόν· ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῆς Βασιλείας Ἐκείνου. Ὑπὸ τὴν κραταιὰν σημαίαν τοῦ Κυρίου βλέπει τὸ πᾶν εὐχαρίστως· ἡ πίστις ἐτόνωσεν ἤδη τὴν θέλησιν αὐτοῦ· ἡ πίστις ἐδίωξεν ἤδη μακρὰν τὸν φόβον· ἡ πίστις ἔδωκεν εἰς αὐτὸν συμπλωτῆρα πιστόν, τὸν Χριστόν. Ὁ κόσμος δὲν εἶνε πλέον δι' αὐτὸν κλαυθμών, ἀλλὰ κῆπος ὡραῖος καὶ δροσερός.

Η ΠΙΣΤΙΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

Ἡ πίστις γεννᾷ θέλησιν, δίδει σθένος, κάμνει θαύματα. Πιστεύει ὁ νεαρὸς ποιμὴν Δαβὶδ καὶ ἐν τῇ πίστει του γίνεται γενναῖος. Τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ ἐγκλείουν εἰς τὰ στήθη των οἱ μάρτυρες καὶ οἱ δρυμοὶ καὶ τὰ ὄρη ἀντιλαλοῦν τὰς νίκας των. Τὴν πίστιν κηρύσσουν οἱ Ἱεραπόστολοι καὶ δι' αὐτῆς κατανικοῦν τὰ πάντα. Τὴν πίστιν πρεσβεύουν σήμερον οἱ διαβάται τῆς ζωῆς καὶ ὁδεύουν τὸν ἀνωφερῆ δρόμον τῶν ἐμποδίων.

ΤΑΛΑΙΠΩΡΟΣ ΕΓΩ ΑΝΘΡΩΠΟΣ!

Ἀλλὰ τὰ ἔργα τῆς πίστεως προβαίνουν καὶ περαιτέρω. Διότι αὐτὴ κατέβαλε τὴν ἁμαρτίαν καὶ μόνη ἔδωκε τὴν ἠθικὴν ἐλευθερίαν. Οἰκτρῶς ἐναυάγησαν καὶ ὅσοι καὶ σήμερον ἀκόμη, χωρὶς πίστιν, ἐπεδίωξαν βίον ἠθικόν. «Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος, ἀνακράζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου.»; Ποθεῖ ὁ ἄνθρωπος τὴν ἀγνότητα καὶ φέρει ἐντός του τὸ σπέρμα τοῦ σπίλου· διψᾷ τὴν ἀγάπην καὶ μαύρη ζηλοτυπία ἕρπει εἰς τὴν καρδίαν του· ἐνθουσιᾷ διὰ τὴν αὐτοθυσίαν καὶ ὁ ἐγωϊσμὸς πιέζει τὸ στῆθός του. Ταλαίπωρος ἄνθρωπος, ποῖος θὰ τῷ δώσῃ τὴν νίκην κατὰ τῆς κακίας; Ποῖος θὰ ἀπολυτρώσῃ αὐτόν;

Η ΠΙΣΤΙΣ ΕΙΝΕ Η ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

«—Τί ποιῶμεν,» ἠρώτων ἐν τῇ Συναγωγῇ τῆς Καπερναοὺμ τὸν Χριστὸν οἱ Ἑβραῖοι, τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ;

«—Τοῦτο ἐστι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος», ἀπήντησεν ὁ Ἰησοῦς.

Ναί, ἀγαπημένοι μου ὁμογενεῖς, ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ ἄμπελος, ἡμεῖς τὰ κλήματα· καὶ ἡ πίστις εἶνε τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποίου τὰ στελέχη μας ροφοῦν τὴν ἰκμάδα τὴν φέρουσαν καρπὸν πολὺν βίου ἠθικοῦ. Ἡ πίστις ἡ ἔνθερμος εἰσάγει μέσα εἰς τὴν ψυχήν μας αὐτὸν τοῦτον τὸν Πλάστην μας καὶ «ζῶμεν οὐκέτι ἡμεῖς, ζῇ δὲ Χριστὸς ἐν ἡμῖν·» ἡ πίστις περιβάλλει ἡμᾶς θώρακα κατὰ τοῦ ὁποίου θραύονται ὅλα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ.

ΛΟΓΙΑ ΕΝΟΣ ΠΡΩΗΝ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Ὁ πρώην Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κ. Χέρμπερτ Χοῦβερ παρευρέθη τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα εἰς μίαν συγκέντρωσιν τῶν ἡγετῶν τῆς Βιβλιογραφικῆς Κατηχητικῆς Ὀργανώσεως ἐν Τορόντῳ τοῦ Καναδᾶ. Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν Πρόεδρος Ἡν. Πολιτειῶν παρευρίσκεται εἰς παρομοίας συγκεντρώσεις ὀργανώσεων ἐχουσῶν θρησκευτικὴν ἀποστολήν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κυρίως ἐπιθυμοῦμεν νὰ τονίσωμεν καὶ ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης εἶνε ὅτι ὁ κ. Χοῦβερ μεταξὺ ἄλλων βαρυσημάντων λόγων εἶπε καὶ τοὺς ἑξῆς:—«Ἡ παράλειψις ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὅπως ἀναπτύξουν ἐν ἑαυτοῖς ἠθικὰ πρότυπα εἶνε ἡ βασικὴ αἰτία τῆς ἐπικρατούσης σήμερον μεταξὺ ὅλων τῶν ἐθνῶν γενικῆς συγχύσεως καὶ ἀλληλοσυγκρούσεως.» Εἶνε πράγματι ἐπίκαιροι οἱ λόγοι αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι μάλιστα ἐξεφωνήθησαν ἐνώπιον λίαν διακεκριμένης ὁμηγύρεως, εἰς τὴν ὁποίαν παρευρίσκοντο ὁ Γενικὸς Κυβερνήτης τοῦ Καναδᾶ Λόρδος Τουΐνμορ, ὁ Πρωθυπουργὸς τοῦ Καναδᾶ, μέλη τοῦ Καναδικοῦ Κοινοβουλίου καὶ ἀνώτατοι Κυβερνητικοὶ Ἀξιωματοῦχοι καὶ στρατιωτικοὶ βαθμοῦχοι. Ἀπὸ καρδίας εὐχόμεθα ὅπως ἀναπτύξουν οἱ ἄνθρωποι «ἐν ἑαυτοῖς ἠθικὰ πρότυπα» καὶ ὑπενθυμίζομεν ὅτι ἓν μόνον ὑπάρχει ὕψιστον ἠθικὸν πρότυπον, ὁ μετ' ὀλίγον γεννώμενος Ἰησοῦς Χριστὸς πρὸς τὸν ὁποῖον ὅλοι πρέπει νὰ ἀποβλέπουν πάντοτε διὰ νὰ προλαμβάνουν τὰς συγχύσεις καὶ τὰς ἀλληλοσυγκρούσεις τοῦ κόσμου αὐτοῦ.

Η ΠΙΣΤΙΣ ΦΕΡΕΙ ΤΗΝ ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΤΑ

Ὁ ἄνθρωπος μέσα εἰς τῆς ζωῆς τὸν σημερινὸν ἀγῶνα, τὰ πρόσγεια φρονῶν, πίπτει, παραδιδόμενος εἰς πάθη ταπεινὰ καὶ χαμαίζηλα. Καὶ ποῖος τότε θὰ ἀνακόψῃ τὴν ὀλεθρίαν του κατακρήμνισιν; ποῖος, σύμβουλος ἢ φίλος, θὰ βοηθήσῃ; Κανείς! Μία μόνη ἐλπὶς σωτηρίας ὑπολείπεται, ἡ π ί σ τ ι ς. Ἐπίστευσας εἰς τὸν ἐλθόντα ἁμαρτωλοὺς σῶσαι; ἀνεφώνησας ἐκ βάθους καρδίας: «Χριστὲ ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ;» Τὴν πτῶσίν σου ἀνέκοψεν ἀμέσως χεὶρ τῆς ὁποίας ἡ ἀφὴ εἶνε πλήρης ἀγάπης καὶ στοργῆς. Ναί.

Ἡ πίστις μας, μὲ μίαν λέξιν, φωτίζουσα νοῦν καὶ καρδίαν, μᾶς στηρίζει συγχρόνως εἰς τὸν βίον μας· διατηροῦσα ἡμᾶς ἐν στενῇ κοινωνίᾳ πρὸς τὴν μόνην πηγὴν τῆς ζωῆς παρέχει εἰς τὸν βίον μας αὐτὸν τὴν πρόγευσιν τῆς τελειωτικῆς νίκης, καὶ ἀμεταπτώτου χαρᾶς, τῆς ἀληθινῆς ζωῆς, ἐκείνου δηλ. διὰ τὸ ὁποῖον ἐγεννήθημεν, πρὸς τὸ ὁποῖον προχωροῦμεν ἀπαύστως, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον κανεὶς δὲν ἀπολαμβάνει ἐνταῦθα ἐντελῶς **καὶ αἰωνίως.**

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰς τὸ περικάλυμμα τοῦ Περιοδικοῦ, πλησίον τῆς διευθύνσεώς σας, εἶνε σημειωμένη ἡ ἡμερομηνία καθ' ἣν λήγει ἡ συνδρομή σας. Θερμῶς παρακαλεῖσθε ὅπως φροντίσητε νὰ ἀνανεώσητε τὴν συνδρομήν σας, προτοῦ αὕτη λήξῃ, διότι μετὰ τὴν πάροδον τῆς χρονολογίας αὐτῆς ἡ ἀποστολὴ τοῦ περιοδικοῦ διακόπτεται αὐτομάτως καὶ ἀνεξαιρέτως δι' ὅλους, ὑπὸ τοῦ Τμήματος τῆς Διεκπεραιώσεως.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου)

Ἰωάννου Γ. Παναγιωτίδου
Καθηγητοῦ τῆς Θεολ. Σχολῆς Χάλκης

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΣΟΦΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Ἡ στατιστικὴ τῶν ὀνομαστοτέρων ἐπιστημόνων ὑπὸ ἔποψιν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων, μαρτυρεῖ ὅτι ἡ μεγάλη πλειοψηφία αὐτῶν παρεδέχετο καὶ παραδέχεται τὰς θεμελιώδεις βάσεις τῆς θρησκείας τοὐτέστι τὴν ὕπαρξιν Θεοῦ Δημιουργοῦ καὶ Προνοητοῦ. Σταχυολογῶ ὀλίγα, ἐκ τῶν πολλῶν, παραδείγματα διαπρεπῶν ἐπιστημόνων, οἱ ὁποῖοι ἐπίστευον καὶ διεκήρυττον τὴν πίστιν αὐτῶν εἰς τὴν Θείαν Πρόνοιαν.

Ὁ ἐκ τῶν πρωτοπόρων τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης Λιναῖος (1707-1778) εἰς τὸ ἔργον του «Σύστημα τῆς Φύσεως», ὡς συμπέρασμα τῶν μακροχρονίων μελετῶν του, ἔγραφε:—«Ἀνέγνωσα μερικὰ ἐκ τῶν ἀποτυπωμάτων τοῦ Θεοῦ εἰς τὰ ἔργα τῆς δημιουργίας, εἰς ἕκαστον δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ εἰς τὰ πλέον ἐλάχιστα ὁποία δύναμις καὶ σοφία καὶ ἀνεξερεύνητος τελειότης! Παρετήρησα πῶς ἡ γῆ, ὁ ἥλιος καὶ οἱ ἀστέρες κινοῦνται ἐν τῷ διαστήματι, κρατούμενα μετέωρα ἀπὸ τὸν πρῶτον Κινητῆρα αὐτῶν, ἀπὸ τὴν αἰτίαν τῶν αἰτιῶν, ποὺ συντηρεῖ καὶ κυβερνᾷ τὸ σύμπαν. Θέλετε νὰ τὴν ὀνομάσητε Πρόνοιαν; Θὰ ἔχητε δίκαιον, διότι διὰ τῆς βουλῆς τοῦ Θεοῦ ἀναπτύσσεται ἡ ἐνέργεια τῆς Φύσεως. Αὐτὸς ἔπλασε καὶ ἐτακτοποίησε τὸ πᾶν. Πᾶν δὲ ὅ,τι παρήγαγε μαρτυρεῖ τὴν θείαν σοφίαν καὶ δύναμιν.»

Ὁ Π. Λατρέϊγ (1762-1833) ὁ ἐπικληθεὶς «Πρίγκηψ τῆς Γαλλικῆς Ἐντομολογίας» εἶπεν:—«ἡ σοφία τοῦ Ἀνωτάτου Ὄντος ἐξεδηλώθη ἐξόχως εἰς τὸ θαυμάσιον καὶ ποικίλον ἔνστικτον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐπροίκισε τὰ ἔντομα. Ἂν συνήντων ἐχθροὺς τῆς Θείας Προνοίας, θὰ τοὺς ἔλεγον νὰ πλησιάσουν εἰς τὴν κυψέλην καὶ νὰ μᾶς ἐξηγήσουν ὅλα ἐκεῖνα τὰ συστήματα. Ἡ σκέψις μου ἀνυψοῦται μὲ εὐλάβειαν θρησκευτικὴν πρὸς τὸν Αἰώνιον Νοῦν, ὅστις, δίδων ζωὴν εἰς τόσον ποικίλα ὄντα, ἠθέλησε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν διαιώνισιν αὐτῶν διὰ μέσων ἀσφαλῶν καὶ ἀμεταβλήτων.»

Ὁ σοφὸς Φυσιοδίφης Μὶλ Ἐδουαρδ (1800-1885) ἔγραφεν ὅτι εἶνε καταπλήξεως ἄξιον πῶς ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι τὰ θαυμάσια ἔργα τῆς φύσεως θεωροῦν ὡς καθαρὰ προϊόντα τῆς τύχης.

Ὁ Ὀσβάλδος Χὴρ (1809-1883) σοφὸς Ἑλβετὸς Φυσιολόγος, παρατηρεῖ:—«Ὅσον περισσότερον προχωροῦμεν εἰς τὴν γνῶσιν τῆς Φύσεως τόσον βαθυτέρα καθίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς πίστεως εἰς ἕνα Θεὸν Δημιουργόν, Πάνσοφον, ὅστις ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν κατὰ σχέδιον αἰώνιον καὶ προκαθωρισμένον. Ἀναμφιβόλως δὲ μόνον ἡ πίστις αὕτη δύναται νὰ λύσῃ τὰ αἰνίγματα τῆς φύσεως καὶ τὸ αἴνιγμα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

Ὁ Ι. Φάμπρ, (1823-1915) Φυσιοδίφης, ἔλεγεν:—«Ὅσον περισσότερον βλέπω καὶ παρατηρῶ τόσον περισσότερον ἀντιλαμβάνομαι τὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ Νοῦ ὄπισθεν τοῦ μυστηρίου τῶν ὄντων. Χωρὶς τὸν Θεὸν τίποτε δὲν ἐννοῶ· χωρὶς αὐτὸν τὰ πάντα εἶνε σκότος. Εὐκολώτερον θὰ μοῦ ἀφαιρέσουν τὸ δέρμα παρὰ τὴν πίστιν εἰς τὸν Θεόν.»

Ὁ διάσημος Ἄγγλος Χημικὸς Γουλ. Θόμσον (1824-1906) ἐτόνιζεν ὅτι ἡ ἐπιστήμη τὸν ὑπεχρέωνε νὰ ὁμολογήσῃ ὡς ἄρθρον πίστεως, ὅτι τὰ τοῦ κόσμου διέπει Δημιουργὸς καὶ Δύναμις διευθύνουσα, διακεκριμένη τῶν φυσικῶν καὶ χημικῶν δυνάμεων.

Πρὸ τοῦ Προνοητοῦ Θεοῦ ἂς ἀποκαλυφθῶμεν εὐλαβῶς, καθὼς ὁ σοφὸς Νεύτων, καὶ ἂς ἐμπιστευθῶμεν ἑαυτοὺς εἰς τὴν πατρικήν Του στοργήν. Διότι καὶ ἂν ἀκόμη ἡ μήτηρ λησμονήσῃ τὸ τέκνον της, ὁ Ἐπουράνιος Πατὴρ μᾶς διαβεβαιοῖ διὰ τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου, ὅτι δὲν θὰ λησμονήσῃ τοὺς πεποιθότας ἐπ' Αὐτόν.

Αἰδ. Ἰωάννου Μπερδεντὲ
Ἱερατικοῦ Προϊσταμένου Κοινότητος
Waterbury, Conn.

ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Εἶναι εὔκολον νὰ πείσωμεν τὸν ἑαυτόν μας πόσην δύναμιν ἔχει ἡ κληρονομικότης ἐπὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τῆς ἠθικῆς ἢ μὴ ἠθικῆς ζωῆς τῶν ἀτόμων, ἀκόμη δὲ καὶ τῶν λαῶν. Οἱ ἀγαθότεροι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, αἱ ἰσχυρότεραι φυσιογνωμίαι ὑπῆρξαν γεννήματα τοιούτων γονέων· ὅπως καὶ ἀντιστρόφως αἱ διεστραμμέναι καρδίαι ἦσαν γεννήματα ὁμοίων γονέων. Μολονότι ἐφοίτησαν εἰς τὴν ἰδίαν κοινωνικὴν σχολήν, μολονότι ἐμαθήτευσαν ἴσως παρὰ τοῖς ἰδίοις διδασκάλοις, ἔμειναν ἐν τούτοις τοιοῦτοι κατ' ἀπαίτησιν τῶν κληρονομικῶν των ἐνστίκτων.

Ρίψατε βλέμμα εἰς τὴν Ἱστορίαν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν καὶ θὰ πεισθῆτε ὅτι ὁ Ἅγιος Βασίλειος, ὁ Ἱερὸς Χρυσόστος, ὁ Μέγας Γρηγόριος καὶ ἄλλοι πολλοί, μᾶλλον ἐγεννήθησαν παρὰ ἐγένοντο. Ὅλοι αὐτοὶ διεκρίθησαν καὶ ἐτράβηξαν τὸν δρόμον των κατ' ἐπιταγὴν τῶν κληροδοτηθέντων ὡραίων ἐνστίκτων των. Διότι πλέον τοῦ ἡμίσεως τῶν χαρακτηριστικῶν κληροδοτοῦνται παρὰ τῶν γονέων, τῶν ὑπολοίπων κατ' ἀριθμητικὴν ἀναλογίαν ἀπὸ τὸν πάππον, πρόπαππον καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ὅπως μᾶς λέγουν οἱ εἰδικοὶ περὶ τὰ τοιαῦτα.

Τὰ γεγονότα ὅμως ταῦτα δὲν πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀναίρεσις τρόπον τινὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς ἰσχύος τοῦ περιβάλλοντος. Ἡ ἁρμονικὴ ἕνωσις συζύγων, ἡ διαβίωσις αὐτῶν ἐπὶ βάσεων θρησκευτικῶν, ἠθικῶν καὶ ὑγιεινῶν, θὰ ἀναδείξωσιν ἀγαθούς, χρηστοὺς καὶ ὠφελίμους πολίτας. Ἡ οἰκογένεια δηλαδὴ πρέπει νὰ καταστῇ ὁ κυριώτερος παράγων χάριν τῆς ἑαυτῆς ἐπιτυχίας καὶ τῆς εὐτυχίας τοῦ τέκνου της.

Θὰ ἠδύνατο ὁ καθεὶς ἐξ ἡμῶν νὰ παρατάξῃ πλεῖστα ὅσα παραδείγματα τοῦ καθ' ἡμέραν βίου διὰ νὰ καταδειχθῇ εὐκόλως ὁποίαν σπουδαιότητα καὶ ὁποῖον ρόλον ἔπαιξε καὶ παίζει ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ καθ' ὅλα τὰ στάδια τῆς πνευματικῆς, τῆς σωματικῆς καὶ τῆς ἠθικῆς ἐξελίξεως τοῦ παιδός. Δι' αὐτὸ καὶ ἐν τῇ Σοφίᾳ Σειρὰχ ἀναγράφονται τὰ ἑξῆς:—«παίδευσον τέκνα καὶ κάμψον ἐκ νεότητος τὸν τράχηλον αὐτῶν».

Ὅταν ἐξ ἀντιθέτου ἡ μήτηρ ἢ ὁ πατὴρ δὲν ἐμπνέεται ἀπὸ τὰ ἰδεώδη τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου, ὅταν οὗτος εἶνε ἑστία πάσης μολυσματικῆς νόσου, ὅταν ἡ μήτηρ πάσχῃ τὴν ἠθικὴν νόσον, τότε τί ἄλλο θὰ ἀναμείνωμεν παρὰ τὸν πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν θάνατον, τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν νέκρωσιν καὶ τὸ πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν «ξεχαρβάλωμα» τοῦ κόσμου. Ἀτυχῶς δὲ ἂν ρίψῃ γύρω κανεὶς τὸ βλέμμα σήμερον δὲν δύναται παρὰ νὰ καταληφθῇ ἀπὸ πραγματικὴν στενοχωρίαν, διότι ἀπὸ παντοῦ ἔχουν ἐξαλειφθῇ τὰ ἰδεώδη ποὺ ἐκόσμουν ἄλλοτε τὰς οἰκογενείας καὶ τὰ ἄτομα.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΝ

Εἶνε πραγματικῶς εὐτύχημα δι' ἕνα ἄνθρωπον νὰ κατορθώσῃ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἐνδοξοτάτην τοποθεσίαν τῆς 'Ολυμπίας τὴν ὁποίαν συνήθως ἐπισκέπτονται κάθε ἐποχὴν τοῦ ἔτους καὶ κάθε ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος πολλοὶ ἐπισκέπται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξένοι, ὅπως ἐπληροφορήθην. Ἦτο ἡ ἀλησμόνητος δι' ἐμὲ καὶ τὴν μητέραν μου 20ὴ 'Ιουλίου τοῦ ἔτους τούτου ὁπότε ἐκκινήσας σιδηροδρομικῶς ἐκ τῆς ἀνθούσης πόλεως Πύργου τῆς 'Ηλείας, ἀντιμετώπισα κατὰ πρῶτον, μετὰ εὐχάριστον διαδρομὴν 50 λεπτῶν, τὸν μικρὸν μὲν ἀλλὰ ὡραιοκαμωμένον σταθμὸν τῆς διεθνῶς πλέον γνωστῆς μικρᾶς ἱστορικῆς κωμοπόλεως 'Ολυμπίας.

'Η Θεία Πρόνοια μὲ εἶχε ἀξιώσει νὰ ἐπισκεφθῶ κατὰ διαφόρους ἄλλοτε καιροὺς ὅλας τὰς ἐν Εὐρώπῃ, 'Αφρικῇ καὶ 'Αμερικῇ σημαινούσας πόλεις, ὅπου ὁ Μεσαιωνικὸς καὶ ὁ Νεώτερος Πολιτισμὸς ἐσημείωσαν ἐξαιρετικὰς προόδους καταπληττούσας βεβαίως τὸν νοῦν τοῦ περιηγητοῦ. 'Αλλὰ ἀπὸ ὅλας ἐκείνας τὰς πόλεις ὅπου ἡ νεωτέρα Μηχανικὴ ἔκαμε κυριολεκτικῶς θαύματα, καμμία, νομίζω, δὲν εἶνε ἱκανὴ νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὴν καρδίαν συγκινήσεις ὡραίας καὶ νὰ μεταδώσῃ εἰς τὸν νοῦν ἀναπολήσεις ἱερὰς καὶ συγκλονισμοὺς ἀνθρωπιστικούς. Προνομιοῦχος καὶ μοναδικὴ ἴσως εἰς τοῦτο ἦτο καὶ εἶνε ἀναμφιβόλως ἡ 'Ιστορικὴ 'Ολυμπία, ἡ ὁποία μέσα εἰς τὸν σκληρὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς καὶ μέσα εἰς τὰ πυκνὰ σύννεφα τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς τρικυμίας, ποὺ κρατοῦν τὰς σκέψεις συσκοτισμένας, ἔρχεται ζωντανὴ καὶ θαλερὰ νὰ μεταφέρῃ τὸν ἄνθρωπον νοερῶς εἰς τὰ ἀθάνατα ὕψη τῆς 'Ελληνικῆς δόξης τοῦ μακρυνοῦ παρελθόντος.

Εἰς τὸ μέρος αὐτό, κείμενον ὄχι μακρὰν τῶν σημερινῶν Πατρῶν μεταξὺ τῶν Νομῶν Μεσσηνίας καὶ 'Αρκαδίας, κάθε τέσσαρα ἔτη, οἱ ἀλκιμώτεροι νέοι, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ 'Ελληνισμοῦ ἐμαζεύοντο διὰ νὰ λάβουν μέρος εἰς τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας, γνωστοὺς ὑπὸ τὸ ὄνομα:—« 'Ο λ υ μ π ι α κ ο ὶ 'Α γ ῶ ν ε ς ». 'Η συγκέντρωσις αὐτὴ ἐγίνετο πρὸς τιμὴν τοῦΔιὸς καὶ ἦτο ἡ μεγαλυτέρα 'Εθνικὴ 'Εορτὴ τῶν 'Αρχαίων Προγόνων μας. 'Εγίνετο κατὰ τὸ Ἔαρ ἔπειτα ἀπὸ θυσίας. 'Αγῶνες ἐγίνοντο εἰς τὸν δρόμον, εἰς τὴν πάλην καὶ εἰς τὸ ἅλμα, εἰς τὸ ἀκόντιον καὶ εἰς τὴν δισκοβολίαν. Οἱ νικηταί, οἱ 'Ολυμπιονῖκαι δηλ., ἐλάμβανον ὡς βραβεῖον ἕνα στέφανον ἀπὸ κλάδους ἀγριελαίας, διότι οἱ 'Αρχαῖοι Πρόγονοί μας, οἱ Ἕλληνες, π ο τ ὲ δὲν ἐλάμβανον μέρος εἰς ἀγῶνας διὰ χρῆμα, ὅπως γίνεται σήμερον, ἀλλὰ ἠγωνίζοντο μόνον δι' ἕνα ἁπλοῦν στέφανον, δι' ἕνα τιμητικὸν λόγον.

Εἰς τὴν 'Ολυμπίαν κάθε 5 ἢ 6 ἔτη ἐγίνοντο καὶ ἀγῶνες γυναικῶν καὶ παρθένων. 'Η βασιλόπαις 'Αταλάντη εἰς τὸν δρόμον ἐπὶ παραδείγματι ἦτο ἀκατάβλητος. Εἰς τοὺς 'Ολυμπιακοὺς ἀγῶνας ἐπήγαινον καὶ διάφοροι ποιηταί, συγγραφεῖς, ρήτορες, μουσικοὶ κ. ἄ., διὰ νὰ παρουσιάσουν τὰ ὡραῖά των πνευματικὰ ἔργα μὲ τὰ ὁποῖα ἀνεδείχθη ὅλη ἡ 'Ελλὰς ὠφελήσασα, κατόπιν, ὅλους τοὺς νεωτέρους λαοὺς τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου.

Καὶ τώρα εἰς τὴν 'Ολυμπίαν μόνον τὰ ἐρείπια κτιρίων ἄλλοτε ἐνδόξων κεῖνται ἐκεῖ ὡς γυμνοὶ σκελετοὶ διὰ νὰ ὑπενθυμίζουν τὸ κλέος καὶ τὴν δόξαν παρελθόντων μεγαλείων. Πεῦκα λεπτόφυλλα αὐξάνουν εἰς τὴν ἱερὰν ἐκείνην τοποθεσίαν, τὴν περικεκλεισμένην δι' ἐλαφροῦ κιγκλιδώματος, καὶ στέκουν πλάγι-πλάγι μὲ τὰς ὀλίγας στήλας ποὺ ἄλλαι ὁλόκληροι καὶ ἄλλαι ἡμίσειαι παραμένουν ἀκόμη ὄρθιαι οὕτως ὥστε ἡ σχηματιζομένη ἐκ τῶν πεύκων καὶ τῶν στηλῶν σκιὰ νὰ κάμνῃ ἧπιον τὸ λαμπρὸν καὶ ἔνδοξον φῶς τοῦ 'Ελληνικοῦ ἡλίου. Χόρτον πολυτελὲς καὶ πράσινον αὐξάνει διὰ νὰ καθιστᾷ τὸ βάθος τῶν 'Αρχαιοτήτων αὐτῶν πλουσιώτατον καὶ φανταστικώτατον.

Καὶ εἰσερχόμενος διὰ τῆς 'Ιερᾶς 'Οδοῦ, περιπλανᾶται ὁ περιηγητὴς μὲ τὸν ταξειδιωτικὸν ὁδηγὸν ἐκδόσεως 'Ελευθερουδάκη εἰς τὰ χέρια του, διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ διάφορα ἐρείπια τῆς Ἄλτεως:—'Εδῶ ἔκειτο τὸ 'Η ρ α ῖ ο ν ὁ δεύτερος κατὰ μέγεθος μετὰ τὸν Ναὸν τοῦ Διὸς ὅπου τὰ ἀγάλματα τῶν νικητῶν ἐστήνοντο διὰ νὰ ἀπαθανατίζουν τὰ ἡρωϊκά των κατορθώματα καὶ νὰ τιμοῦν τὰς πόλεις ἀπὸ τὰς ὁποίας οὗτοι κατήγοντο· διότι ὁ κήρυξ ἐμπρὸς εἰς τὸ πλῆθος, ἐφώναζε, ὑψηλῇ τῇ φωνῇ, τὸ ὄνομα τῶν νικητῶν, τοῦ πατρός των καὶ τῆς γενετείρας των, καὶ τότε οἱ 'Ελλανοδῖκαι τοὺς ἐστεφάνωνον. 'Εκεῖ ἦτο ἡ Παλαίστρα· παρέκει τὸ Γυμνάσιον ἢ Γυμναστήριον καὶ παρα-πέρα ὁ Μέγας Ναὸς τοῦ Διὸς ποὺ ἦτο τὸ μεγαλοπρεπέστερον τῶν κτιρίων τῆς Ἄλτεως κτισθὲν περὶ τὸ 470 π. Χ. καὶ ὅπου τὸ μέγα ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ καὶ ἐλεφαντόδοντος ἄγαλμα τοῦ Διός, ἔργον τοῦ διασήμου καλλιτέχνου Φειδίου, ἐκίνει πάντοτε τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἔκπληξιν ὅλων ὅσοι τὸ ἔβλεπον τότε, διότι παριστάνετο ὁ Ζεὺς «κατανεύων εἰρηνικὸς καὶ πανταχοῦ πρᾶος». Εἰς τὴν τοποθεσίαν αὐτὴν διασώζονται σήμερον ἐρείπια Βυζαντινοῦ Ναοῦ, τοῦθ' ὅπερ μαρτυρεῖ ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς 'Ηλείας ἠσπάσθησαν τὸν Χριστιανισμὸν ἐνωρίτατα, ὀλίγον ἴσως μετὰ τὴν εἰς Πάτρας μετάβασιν καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ Πρωτοκλήτου 'Ανδρέου.

Διὰ μέσου ἀψίδος-στοᾶς κτισμένης μὲ στερεότητα ἐξαιρετικήν, τοιαύτην ὥστε οὔτε οἱ διάφοροι σεισμοὶ νὰ μὴ τὴν καταρρίψουν, εἰσέρχομαι μετὰ τῆς μητρός μου πρὸς τὸ 'Ολυμπιακὸν Στάδιον, διακρινόμενον σήμερον, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον κατόπιν τῶν διαφόρων γενομένων ἐπιστημονικῶν ἀνασκαφῶν. 'Η ἀρχαία αὐτὴ ἀψὶς-στοὰ διακρίνεται διὰ τὴν ἐπιβάλλουσάν της μεγαλοπρέπειαν, φαίνεται δὲ βέβαιον, ὅτι ἐν τῇ ἀρχαιότητι, ἐκοσμεῖτο διὰ πολλῶν κοσμημάτων θαυμασίας γλυπτικῆς τέχνης. 'Ολίγον πέραν εἶναι αἱ τοποθεσίαι:—Πελόπιον, Μητρῶον καὶ ὁ Θησαυρός. Παρέκει ἔκειτο τὸ Βουλευτήριον ὅπου συνεδρίαζεν ἡ 'Ολυμπιακὴ Βουλὴ ἀσχολουμένη κυρίως ἐπὶ ζητημάτων γενικῆς ἐπιτηρήσεως τοῦ 'Ιεροῦ χώρου. 'Εδῶ πλησίον εὑρίσκετο τὸ περίφημον Λεωνίδαιον, τὸ 'Ιπποδάμειον, ὁ Θεοκολεὼν (κατοικία τῶν 'Ιερέων), τὸ κτίριον τῶν Φαιδυντῶν (κατοικία ὑπηρετῶν τοῦ 'Ιεροῦ Χώρου), τὸ Πρυτανεῖον, τὸ ὁποῖον ὑπῆρχε καὶ τὸ ἄσβεστον πῦρ· παρέκει ἦτο ἡ Στοὰ τῆς 'Ηχοῦς περὶ τῆς ὁποίας ἐλέγετο ὅτι ἀνταπέδιδε τὴν φωνὴν ἑπτὰ φορὰς καὶ ἄλλαι ἱστορικαὶ τοποθεσίαι, ὅλαι ἐντὸς τοῦ 'Ιεροῦ χώρου τῆς 'Ολυμπίας, ὁ ὁποῖος ἐκαλεῖτο Ἄλτις (δηλαδὴ ἄλσος) καὶ ἦτο περιτρυγισμένος διὰ περιβόλου. Εἶνε ἄξιον προσοχῆς ὅτι καὶ σήμερον ἡ ὅλη Μνημειακὴ Τοπογραφία τῆς 'Ολυμπίας εἶνε περιτριγυρισμένη δι' ἐλαφροῦ κιγκλιδώματος ἐκ μέρους τοῦ 'Υπουργείου Τουρισμοῦ.

'Ο κυριώτερος τῶν θησαυρῶν τῆς 'Ολυμπίας σήμερον εἶνε τὸ περιλάλητον ἄγαλμα τοῦ 'Ερμοῦ, ἔργον τοῦ Πραξι-

τέλους, φυλαττόμενον εἰς τὸ ὡραιοκτισμένον Μουσεῖον τὸ ὁποῖον, δαπάναις τῶν κληροδοτημάτων τοῦ ἀειμνήστου Α. Συγγροῦ, ἠγέρθη ἐκεῖ πλησίον ὄχι μακρὰν τοῦ Περιβόλου τῶν Ἀρχαιοτήτων. Τὸ ἀριστούργημα αὐτό, ὁ Ἑρμῆς, κατέχει ἓν ὁλόκληρον εὐρύχωρον δωμάτιον τοῦ Μουσείου. Τὰ ἐλαφροσκεπασμένα παράθυρα τοῦ δωματίου αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τὰς δύο πλευρὰς ἀφήνουν νὰ εἰσέρχηται ἄπλετον τὸ φῶς. Εἶχον ἰδῇ ἄλλοτε ἀντίγραφα γύψινα καὶ μαρμάρινα τοῦ ἀγάλματος αὐτοῦ εἰς διάφορα Μουσεῖα, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ ἰδῶ τώρα τὸ πρωτότυπον διὰ νὰ ἀντιληφθῶ πόσον ὀλίγην ἀπὸ τὴν τελειότητά του παρουσίαζον τὰ ἀντίγραφα ἐκεῖνα.

Τὸ ἄγαλμα τοῦτο τὸ ὁποῖον θεωρεῖται βεβαίως ὡς τὸ τελειότερον ποὺ ὑπάρχει εἰς ὅλον τὸν κόσμον εὑρίσκετο εἰς τὸ Ἡραῖον· καὶ ὅταν τὸ Ἡραῖον, ἐκ τῶν πλημμυρῶν τοῦ ἐκεῖ γύρω ποταμοῦ Ἀλφειοῦ, κατέπεσε, τὸ ἄγαλμα ἔμεινεν ἀβλαβὲς ὡς ἐκ τοῦ μαλακοῦ τῶν καταπεσόντων ὑλικῶν, διότι φαίνεται ὅτι τὸ Ἡραῖον ἦτο κτισμένον ἐκ πλίνθων μὴ ἐψημένων. Ἀνεκαλύφθη ἔπειτα ἀπὸ αἰῶνας ὑπὸ Καθηγητῶν Γερμανῶν τῷ 1877. Ὑποτίθεται ὅτι παριστάνει τὸν Θεὸν Ἑρμῆν νωχελῶς στηριζόμενον ἐπὶ κορμοῦ δένδρου καὶ κρατοῦντα εἰς μὲν τὸ ἓν χέρι τὸν Διόνυσον ὡς βρέφος εἰς δὲ τὸ ἄλλο σταφυλὴν τὴν ὁποίαν τὸ βρέφος, ὁ Διόνυσος, ζητεῖ νὰ πάρῃ. Ἡ κεφαλὴ τοῦ Ἑρμοῦ, τὸ στόμα, ἡ ἐπιδερμὶς καὶ ἡ κόμη εἶνε ἀριστουργήματα. Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ Πραξιτέλης ἦτο τέλειος γνώστης τῆς Ἀνατομίας. Ἡ μορφή του ἐκφράζει τὴν τελειότητα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀπολαύσεως. Θὰ ἠδυνάμην νὰ βλέπω τὸ ἄγαλμα αὐτὸ ἐπὶ πολλὰς ὥρας χωρὶς νὰ ἀπαυδήσω. Μέρος τοῦ ἀγάλματος αὐτοῦ ἐπηνορθώθη, καθόσον τὰ σκέλη ἀπὸ τὰ γόνατα καὶ κάτω ἔλειπον καὶ μόνον τὸ ἓν πόδι εὑρέθη· ἐκεῖνος μάλιστα ποὺ θὰ προσέξῃ θὰ ἰδῇ καὶ τὰ ἰχνάρια τῶν ὑποκοκκίνων λωρίων τοῦ σανδαλίου. Τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἀγάλματος, ἐκτὸς τοῦ δυστυχῶς ἐλλείποντος βραχίονος, εἶνε εἰς θαυμασίαν κατάστασιν λόγῳ τοῦ ὅτι ἐτάφη πλήρως ὑπὸ τὸν μαλακὸν πηλὸν τοῦ ποταμοῦ Ἀλφειοῦ καὶ δὲν κατεστράφη.

Βεβαίως τὸ ἄγαλμα αὐτὸ δὲν εἶνε ὁ μόνος θησαυρὸς ποὺ περιέχει τὸ Μουσεῖον αὐτό. Τὰ γλυπτὰ τῶν ἀετωμάτων τοῦ Ναοῦ τοῦ Διὸς ἐπίσης φυλάσσονται ἐκεῖ καθὼς καὶ ἡ περίφημος Πτερωτὴ Νίκη τοῦ Παιωνίου καὶ ἄλλα. Κανεὶς δὲν γνωρίζει τί ἀπέγινε τὸ χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τοῦ Διός, ἀλλὰ γνωρίζομεν ὅλοι ἀπὸ περιγραφὰς τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ὅτι ἦτο ἓν ἀπὸ τὰ ἄριστα ἔργα τῆς χρυσῆς ἐποχῆς τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης.

Ἡ Ὀλυμπία οὐδέποτε ἦτο ἰδιαιτέρα πόλις, ἀλλ' ἦτο ἱερὸς τόπος γεμᾶτος ἀπὸ λατρευτικὰ ἢ ἀναθηματικὰ οἰκοδομήματα, ἀπὸ ἔργα τέχνης καὶ ἀπὸ ἱδρύματα προωρισμένα διὰ τὴν τέλεσιν ἀγώνων καὶ διὰ τὴν παραμονὴν τῶν μονίμων ἱερέων καὶ τοῦ προσωπικοῦ.

Γενικῶς ἡ ὅλη περιφέρεια τῆς Ἠλείας ἦτο πλουσία καὶ γνωστὴ καὶ εἰς τὰ μεγάλα Βασίλεια τῆς Ἀνατολῆς, ὅπως φαίνεται ἐκ τῶν ἀναφερομένων ὑπὸ τοῦ Προφήτου Ἰεζεκιὴλ εἰς τὸ ἐγκώμιον τὸ ὁποῖον κάμνει περὶ τῆς Τύρου, λέγων: «πορφύραν ἐκ τῆς Ἐλεισαὶ (ἐξ Ἠλείας δηλ.) Ἰεζεκιὴλ 27, 7.

Ἡ περιφέρεια τῆς Ὀλυμπίας ἦτο ἐξαιρετικῶς ηὐνοημένη ὑπὸ τῆς φύσεως. Ἡ εὐρεῖα κοίτη τοῦ Ἀλφειοῦ ἀφήνει χῶρον ὥστε νὰ σχηματισθῇ ἡ κοιλὰς αὐτὴ ἡ ὁποία εἶνε δῶρον τῆς φύσεως. Τὰ Ἀχαϊκὰ ἐξ ἄλλου καὶ τὰ Ἀρκαδικὰ βουνὰ προστατεύουν τὴν κοιλάδα αὐτὴν ἀπὸ τοὺς ψυχροὺς ἀνέμους, ἐνῷ ἀπὸ τὸ φέρον πρὸς τὴν θάλασσαν ἀνοικτὸν μεσημβρινὸν καὶ δυτικὸν μέρος πνέει πάντοτε δροσερὸς ζέφυρος, ὁ ὁποῖος ἐδρόσιζε τὰς μυριάδας τῶν πανηγυριστῶν κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, ὅπως καὶ σήμερον δροσίζεται ἡ περιφέρεια ἐκείνη κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Θέρους. Τὸ ἐνδιαφέρον ὅμως διὰ τὸν Ἱερὸν αὐτὸν χῶρον ἀνέκαθεν ἐξεδηλώνετο πάντοθεν, ὅπως καὶ σήμερον διὰ τὴν Ὀλυμπίαν ἐνδιαφέρεται ὅλος ὁ πεπολιτισμένος κόσμος. Ἡ Ὀλυμπία κατέχει μικρὰν σχετικῶς γωνίαν ἐπὶ τῆς κοιλάδος τῆς εὑρισκομένης ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ ἐκεῖ ὅπου ἑνώνεται μετ' αὐτοῦ μικρὸς παραπόταμος ὁ Κλάδαος ἢ Κλάδεος, παρὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ ὄρους Κρονίου. Εἶχε κηρυχθῇ ἱερὰ καὶ ἀπαραβίαστος καὶ ὡς προστατευομένη τοῦ Διὸς ἀπελάμβανε διαρκοῦς εἰρήνης. Καὶ ἡ εἰρήνη διὰ μίαν χώραν εἶνε πλοῦτος.

Σήμερον ἡ Ὀλυμπία ἔχει μονίμους 600 περίπου κατοίκους καὶ μετὰ τοῦ πλησίον χωριδίου Δρούβα ἀποτελεῖ ἕδραν Κοινότητος τῆς ἐπαρχίας Ἤλιδος τοῦ ὁμωνύμου Νομοῦ. Ἔχει ταχυδρομεῖον, τηλεγραφεῖον, ἀστυνομικὸν σταθμόν, ἡμιγυμνάσιον, δημοτικὴν σχολήν, γεωργικὸν πιστωτικὸν ὀργανισμὸν καὶ δύο ξενοδοχεῖα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕν, πλαγίως τοῦ Μουσείου, εἶνε ἐκ τῶν καλυτέρων ἴσως τῆς Ἑλλάδος, κτισθὲν μὲ ὅλας τὰς νεωτέρας εὐκολίας καὶ εὑρισκόμενον σήμερον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Ἑλληνοαμερικανοῦ, τοῦ κ. Καραμέρου. Εἰς τὸ ξενοδοχεῖον αὐτὸ γνωστὸν ὡς ξενοδοχεῖον τῆς ΣΠΑΠ, παραμένουν ἀνέτως οἱ περιηγηταί· αἱ τιμαί του εἶνε ὑποφερταί.

Ἔξωθεν τοῦ σήμερον περιτριγυρισμένου Ἱεροῦ Χώρου διὰ τὴν καθαρὰν φύλαξιν τοῦ ὁποίου εἶναι ἐντεταλμένοι ἕνας ὑπάλληλος καὶ ἕνας ἀστυνόμος, εὑρίσκεται, ὄχι μακρὰν τῆς περιλαλήτου Ἱερᾶς Ὁδοῦ, ἡ περίφημος ἀναμνηστικὴ στήλη καὶ ὁ τάφος τοῦ νεωτέρου Γάλλου Φιλέλληνος Βαρώνου Πέτρου DE COUBERTEN, πρώτου ρίψαντος τῷ 1892 τὴν ἰδέαν τῆς ἀναβιώσεως τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων καὶ τῆς διαδόσεως τῶν ἀρχῶν τοῦ φιλαθλητισμοῦ. Ἡ καρδία του ἐτάφη εἰς τὸν χῶρον αὐτὸν τελευταίως καὶ σήμερον τὸ μνημεῖον ἐκεῖνο προκαλεῖ τὴν συγκίνησιν ὅλων τῶν ἐπισκεπτῶν.

Εἶνε ἐπίσης ἀνάγκη νὰ προσθέσω ὅτι τῷ 1936 διὰ νὰ δώσουν εἰς τὸν κόσμον νὰ κατανοήσῃ ὅτι μόνον ἡ καλλιέργεια τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος ὅπως ἐξεδηλώνετο τότε εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν Ὀλυμπίων, θὰ ἠμποροῦσε νὰ ὁδηγήσῃ τὴν ἀνθρωπότητα ὅλην εἰς ὡραιοτέραν ζωήν, ὠργάνωσαν τὴν γνωστὴν ὡς «Λαμπαδηδρομίαν τοῦ 1936» ἢ «Ἐνδεκάτην Ὀλυμπιάδα». Ἀπὸ τὸ φυσικὸν δηλ. φῶς τοῦ ἡλίου, μὲ δυνατοὺς φακοὺς ἤναψαν λαμπάδας. Καὶ τὸ φῶς ἐκεῖνο ἀπὸ τὴν Ὀλυμπίαν νεαροὶ Ἑλληνόπαιδες τὸ ἔφερον χωρὶς νὰ σβύσῃ μέχρι τοῦ Βερολίνου.

Ὁμολογουμένως κάθε λόφος τῆς Ἑλληνικῆς γῆς εἶνε καὶ μία Ἱστορία· κάθε κοίλωμα εἶνε καὶ ἕνας θρῦλος· καὶ εἰς κάθε βῆμα εὑρίσκεται καὶ ἕνας τάφος κάποιου ἥρωος ποὺ εἶχε λάβει μέρος εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ Ἑλλ. Πολιτισμοῦ. Καὶ ἐπάνω εἰς κάθε γωνίαν τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ἀειθαλὴς καὶ αἰώνιος πτερυγίζει ἡ ἀθάνατος Ἑλληνικὴ Δόξα ἐμπνεύουσα πάντοτε τοὺς καλῇ τῇ πίστει ἐρχομένους εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτῆς.

Γ. Π.

ΥΨΗΛΟΝ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟΝ ΚΑΘΗΚΟΝ

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Βοστώνης κ. Ἀθηναγόρας εἰς τὸν Χριστουγεννιάτικον ἀπὸ τοῦ Ραδιοφώνου χαιρετισμόν του πρὸς τὴν ὁμογένειαν ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ Βοστώνης, Κλῆρον καὶ Λαόν, ὡμίλησε καὶ περὶ τοῦ ἀρρήκτου συνδέσμου ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ συνδέῃ τὰς καρδίας ὅλων μας πρὸς τὸ Θεοφρούρητον Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖόν μας καὶ συνέστησε τὴν ἐκδήλωσιν υἱϊκῆς πρὸς αὐτὸ ἀγάπης εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν.

Τοιαύτη εὐκαιρία θὰ ἐδίδετο κατὰ τὴν Πρωτοχρονιάν, καθ' ἣν ὁ περισσότερος κόσμος συνειθίζει νὰ δίδῃ δῶρα πρὸς τὰ ἀγαπητὰ πρόσωπα. Οὕτω συνέστησε νὰ δοθῇ ἐκ τῆς περιφερείας αὐτῆς ἕν δῶρον πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὸ ὁποῖον θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν Ἱερέων καὶ Λαϊκῶν μὲ συμβολὴν ἔστω καὶ ἑνὸς δολλαρίου ἑκάστου.

Εἰς τὴν σύστασιν ταύτην ἀνταπεκρίθησαν μέχρι τοῦδε οἱ κάτωθι ὁμογενεῖς ὡς ἑξῆς.

Αἰδεσιμ. Βασίλειος Εὐθυμίου, Boston, Mass.	$5.00
» Χριστόφ. Δάνος, Thompsonville, Conn.	1.00
» Γεώργιος Σάββας, Bangor, Me.	1.00
» Π. Παπαθεοφράστου, Springfield, Mass.	1.00
» Ἰωάννης Ἱεροθέου, Somerville, Mass.	1.00
» Γεώργ. Νικολαΐδης, New Haven, Conn.	3.00
» Τιμόθεος Χούντρας, Hartford, Conn.	1.00
» Μιχ. Σοφοκλέους, Stamford, Conn.	1.00
» Παναγ. Μιχαηλίδης, Providence, R. I.	1.00
Πρεσβυτέρα Κ. Δουροπούλου, Boston, Mass.	1.00
Κυρία Ἰω. Νταΐβις, Boston, Mass.	1.00
Δ. Ἀνάγνος, Providence, R. I.	1.00
Γ. καὶ Λ. Ἀναγνωστοπούλου, Boston, Mass.	3.00
Σπῦρος Λαδᾶς, Ipswich, Mass.	1.00
Νικολέττα Κωστοπούλου, Ipswich, Mass.	1.00
Ἀριστ. Κωστοπούλου, Ipswich, Mass.	1.00
Παπαστεφάνου Ἐμμανουήλ, Worcester, Mass.	2.00
Διονύσιος Ταυλᾶς, Worcester, Mass.	2.00
Ἄγνωστος μήτηρ, Boston, Mass.	2.00
Ἀρ. Ροδόπουλος, Webster, Mass.	1.00
Φίλ. Ἠλιόπουλος, Cambridge, Mass.	1.00
Οὐρανία Κώνστα, Boston, Mass.	1.00
Νικ. Κουλολιᾶς, Boston, Mass.	2.00
Α. Βουρδούσης, Brockton, Mass.	1.00
Κων. Παππῆς, Boston, Mass.	2.00
Δημ. Πατσιάδης, Cambridge, Mass.	2.00
Φιλόπτ. Ἀδελφ. Εὐαγγελισμοῦ, Boston, Mass.	10.00
Οἰκογ. Ι. Σπάρταλη καὶ Στ. Σιέμπου, Boston, Mass.	5.00
Σταμ. Σταματέλος, Boston, Mass.	10.00
Νικ. Μουστάκης, Peabody, Mass.	1.00

Βεβαίως ἡ υἱϊκὴ αὐτὴ ἐκδήλωσις πρὸς τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον κατ' οὐδένα λόγον ἀποσκοπεῖται νὰ περιορισθῇ εἰς τοὺς ὁμογενεῖς μας ἐν Νέᾳ Ἀγγλίᾳ.

Ἡ σύστασις ἔγινε ραδιοφωνικῶς καὶ πρὸ παντὸς διὰ τὴν ὀφειλομένην τῶν ὁμογενῶν στοργὴν πρὸς τὴν Ἱερὰν αὐτὴν σκοπιὰν τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τὴν ἠθικὴν αὐτῶν πρὸς αὐτὴν ὑποχρέωσιν. Ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ τοῦτο ὅλοι οἱ Ἱερεῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς καὶ ἡ Ὁμογένεια αὐτῆς περιλαμβάνονται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς υἱϊκῆς ταύτης ἐκδηλώσεως καὶ δύνανται, ἐὰν θέλουν, νὰ στείλουν τὴν συμβολήν των διὰ τὸ Πρωτοχρονιάτικον αὐτὸ δῶρον εἰς τὴν διεύθυνσιν:

BISHOP ATHENAGORAS
Pomfret Center, Conn.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν ἐν ταῖς Δυτικαῖς Πολιτείαις ὁμογενῶν ὅτι ὁ Αἰδεσιμ. Γεώργιος Μυστακίδης, ὑπὸ διεύθυνσιν 620 N Street, Sacramento, Cal., εἶναι ἁρμοδίως ἐξουσιοδοτημένος ὅπως εἰσπράττῃ συνδρομὰς τοῦ Περιοδικοῦ ἡμῶν καὶ ἐγγράφῃ νέους συνδρομητὰς πρὸς δολλ. δύο ἐτησίως. Ὁ ἴδιος εἶνε ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1939 ἐφωδιασμένος καὶ μὲ τὰς σχετικὰς ἀποδείξεις πληρωμῆς.

ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΟΥ "ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΟΥ"

ΔΙΑ ΣΧΟΛΙΚΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑΣ ΕΟΡΤΑΣ

Τὰ θαυμάσια πατριωτικὰ δράματα, καταλληλότατα διὰ τὰς σχολικάς, κοινοτικὰς καὶ ἐθνικὰς ἑορτὰς «Ὁ Ἥρως τῆς Ἀλαμάνας», Ἑλληνοαμερικανοὶ Ναῦται εἰς τὸ «Φάληρον», «Οἱ Ἀγωνισταὶ τῆς Πίστεως», «Ποῖοι Πηγαίνουν στὸν Παρνασσόν», ὅλα μεθ' ἑνὸς ἄλλου, εἰς τὸν δεύτερον τόμον τῶν Συντόμων Δραμάτων τοῦ κ. Ν. Βαβούδη. Μὲ τὴν μουσικήν των $1.25. Γράψατε

D. C. DIVRY, Inc., 240 W. 23rd St., New York.

"ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ"

Περιοδικὸν Ἠθικοθρησκευτικὸν

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΟΙΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Συνδρομὴ Ἐτησία, Ἐξωτερικοῦ, Δολλ. 1.50

Διεύθυνσις:

Most Rev. Meletios, D. D., Metropolitan of Christopoleos

OECUMENICAL PATRIARCHATE

Phanar—Istambul—Turkey

ΔΙΑ ΤΑ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΕΠΙΜΟΝΟΣ ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Ἐπειδὴ εἰς μερικὰς Κοινότητας τὰς ὁποίας ἐπεσκέφθην ἐσχάτως μοῦ ἔγιναν παράπονα ἐκ μέρους Ἐφημερίων ἢ Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν ὅτι τὰ ἐφόδια διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου τὰ λαμβάνουν δύο ἢ τρεῖς ἑβδομάδας ἀργότερον τῆς Κυριακῆς κατὰ τὴν ὁποίαν τελειώνουν τὰ προηγουμένως σταλέντα ἐφόδια καὶ μένουν δύο-τρεῖς Κυριακὰς χωρὶς ἐφόδια, δίδω τὰς ἑξῆς ἐξηγήσεις:

Τὸ Τμῆμα Κατηχητικῶν Σχολείων τὸ ὁποῖον ἑδρεύει εἰς τὴν Θεολογικήν μας Σχολὴν Πόμφρετ Σέντερ, Κονν., ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐφοδίων στέλλει καὶ τὰ «Μεθοδικὰ Βοηθήματα», δηλαδὴ βιβλιάριον μὲ ὁδηγίας ἀκριβεῖς σχετικῶς μὲ τὴν τάξιν καὶ τὴν ὕλην τῶν Κατηχητικῶν Μαθημάτων καὶ τὴν χρῆσιν τῶν ἐφοδίων.

Εἰς τὰ Μεθοδικὰ Βοηθήματα ταῦτα λέγομεν ὅτι τὰ τακτικὰ μαθήματα εἰς τὰ Κατηχητικά μας Σχολεῖα ἀρχίζουν τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου καὶ λήγουν τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου. Ἑπομένως μεσολαβοῦν δεκαεπτὰ Κυριακαὶ εἰς τὴν πρώτην Κατηχητικὴν Τετραμηνίαν. Ἐκ τῶν Κυριακῶν τούτων τέσσαρες διατίθενται δι' ἐπίκαιρον Κατηχητικὸν Μάθημα. Αὗται εἶναι ἡ τελευταία Κυριακὴ Ὀκτωβρίου κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ κατηχητικὸν μάθημα πρέπει νὰ περιορίζεται εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς Φιλανθρωπίας· ἡ τελευταία Κυριακὴ τοῦ Νοεμβρίου ὁπότε τὸ Κατηχητικὸν μάθημα πρέπει νὰ ἀφορᾷ εἰς τὰς πρὸς τὸν Θεὸν Εὐχαριστίας· ἡ πρὸ τῶν Χριστουγέννων Κυριακὴ κατὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ γίνεται ὁμαδικὴ Ἐξομολόγησις ἢ ὁμαδικὴ Μετάληψις τῶν μαθητῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων· καὶ ἡ μετὰ τὰ Χριστούγεννα Κυριακὴ κατὰ τὴν ὁποίαν συνήθως λαμβάνει χώραν ἡ τελετὴ τοῦ Δένδρου τῶν Χριστουγέννων.

Εἰς ὅσα Κατηχητικὰ Σχολεῖα τηρεῖται ἡ τάξις αὐτὴ δὲν μένουν Κυριακαὶ χωρὶς κατηχητικὰ ἐφόδια διὰ τὴν κανονικήν των λειτουργίαν. Εἰς ὅσα ὅμως Κατηχητικὰ Σχολεῖα γίνονται μαθήματα καὶ δίδονται αἱ εἰκόνες καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς ποὺ ἀναφέρομεν ἀνωτέρω, εἶναι ἐπόμενον νὰ τελειώνουν τὰ ἐφόδια ἐνωρίτερον, νὰ μὴ ἔχουν φθάσει τὰ νεώτερα ἐφόδια καὶ νὰ γίνωνται ἑπομένως παράπονα ἀδικαιολόγητα.

Ἐπίσης πολλὰς φορὰς συμβαίνει ὥστε τὰ Μεθοδικὰ Βοηθήματα νὰ ἀποστέλλωνται εἰς τὰς διευθύνσεις τῶν Κοινοτήτων, ὁπότε ἐνδέχεται νὰ μὴ παραδίδωνται ἐνωρὶς εἰς τοὺς Ἱερατικοὺς Προϊσταμένους. Ἐκ τούτου προέρχεται εἶδός τι ἀνωμαλίας διὰ τὸ ὁποῖον γίνονται παράπονα.

Ἤδη τὰ νέα Κατηχητικὰ Ἐφόδια θὰ ταχυδρομηθοῦν εἰς τὰς διευθύνσεις τῶν Ἱερατικῶν Προϊσταμένων διὰ ταχυδρομικῶν δεμάτων C. O. D., κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς 23ης πρὸς τὴν 30ὴν Ἰανουαρίου 1939. Συνιστῶμεν εἰς τοὺς Ἱερατικοὺς Προϊσταμένους ὅπως μεριμνήσωσι περὶ τῆς ἐγκαίρου παραλαβῆς τῶν δεμάτων τούτων ἵνα μὴ παραμένουν ταῦτα εἰς τὰ ταχυδρομεῖα καὶ ἐπιστρέφωνται εἰς τὰ Γραφεῖα τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ὁπότε καὶ ἀπώλεια χρόνου καὶ ἀνωμαλίαι λαμβάνουν χώραν, ἀλλὰ καὶ τὸ Γραφεῖον ὑποβάλλεται εἰς ματαίαν ἀλληλογραφίαν καὶ δαπάνην ἀδικαιολόγητον.

Μετὰ τῶν ἐφοδίων τούτων θὰ ἀποσταλοῦν καὶ τὰ Μεθοδικὰ Βοηθήματα συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας τῶν ὁποίων παρακαλοῦμεν ὅπως γίνεται ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων καὶ ἡ σειρὰ καὶ τάξις αὐτῶν.

† Ὁ Βοστώνης ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ POMFRET

Συμφώνως μὲ τοὺς κανονισμοὺς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς μας, εἰς τοὺς φοιτητάς της ἐπιβάλλεται νὰ προσέρχωνται εἰς τὴν Θείαν Μετάληψιν τοὐλάχιστον τέσσαρας φορὰς τὸ ἔτος. Οὕτω τὴν ἑβδομάδα πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως ἀφοῦ προπαρεσκευάσθησαν διὰ νηστείας καὶ ὁμιλίας περὶ Θείας Μεταλήψεως ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἐξωμολογήθησαν πάντες ὑπὸ τοῦ Αἰδ. Β. Εὐθυμίου, καθηγητοῦ τῆς Πατρολογίας ἐν τῇ Σχολῇ καὶ Ἱερατ. Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος «Εὐαγγελισμὸς» Βοστώνης.

Οὕτω προετοιμασθέντες μετέβησαν τὴν 18ην Δεκεμβρίου εἰς τὸν ἐν Γοῦστερ, Μασσ., Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, ὅπου θὰ ἐτέλει ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Βοστώνης καὶ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς κ. κ. Ἀθηναγόρας τὴν Ἀρχιερατικὴν Λειτουργίαν. Ἡ ὅλη Θεία Λειτουργία τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἶχε ἰδιαιτέραν μυστικοπάθειαν μὲ τὴν ἐμφάνισιν τῶν 36 φοιτητῶν ρασοφορούντων καὶ μὲ τὴν ὡραίαν ψαλμῳδίαν τῆς χορῳδίας των. Ἰδιαιτέρως συγκινητικαὶ ἦσαν αἱ στιγμαὶ τῆς Θείας Μεταλήψεως. Οἱ φοιτηταὶ ἀνὰ ἕξ ἐγονάτιζον ἔμπροσθεν τῆς Ὡραίας Πύλης καὶ μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης ἐλάμβανον τὴν Θείαν Μετάληψιν ἀπὸ τὸν λειτουργοῦντα Ἐπίσκοπον.

Κατὰ τὰς Ἁγίας Ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ ἀρξαμένου Νέου Ἔτους 1939, πολλοὶ φοιτηταὶ μετέβησαν εἰς τὰς παροικίας των ὅπου διῆλθον τὰς Ἁγίας Ἡμέρας μεταξὺ τῶν γονέων καὶ γνωστῶν αὐτῶν. Ἄλλοι φοιτηταὶ τῶν ὁποίων αἱ οἰκογένειαι διαμένουν μακρὰν τῆς Σχολῆς, ἔτυχον λαμπρᾶς φιλοξενίας εἰς τὰς οἰκογενείας ἄλλων συμμαθητῶν κατοικούντων εἰς τὰς ὁπωσδήποτε πλησίον τῆς Σχολῆς Κοινότητας. Ὅλοι δὲ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Σχολὴν μὲ τὰς καλλιτέρας τῶν ἐντυπώσεων, πληροφοροῦντες ὁ εἷς τὸν ἄλλον περὶ τῶν διαφόρων ἑορτασμῶν καὶ γεγονότων εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν παρόντες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΥΣΤΡ. ΚΑΛΠΑΞΗΣ

Δευτεροετὴς μαθητὴς τῆς Προπαρ. Θεολ. Σχολῆς

Greek Made Easy

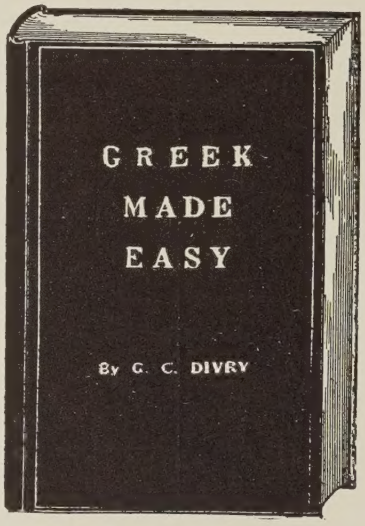

Εἶνε ἡ μόνη ἁπλῆ καὶ συγχρονισμένη μέθοδος πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὑπὸ Ἀγγλοφώνων, συνταχθεῖσα καὶ ἐκδοθεῖσα πρὸ ὀλίγων μηνῶν χάριν τῶν Ἀμερικανίδων συζύγων καὶ τέκνων τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων καὶ ἄλλων Φιλελλήνων, ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν τὴν ἀθάνατον Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Εἶνε εὐκολωτάτη—ἁπλῆ, πρακτικὴ καὶ εὐμέθοδος. Προχωρεῖ ἀπὸ τὰς πλέον εὐκόλους καὶ χρησίμους λέξεις καὶ φράσεις εἰς τὰς δυσκολωτέρας καὶ ὀλιγώτερον συνήθεις. Διδάσκει τὰ στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς γραμματικῆς δι' ἁπλῶν λέξεων καὶ φράσεων. Ἐπίσης ἔχει τὴν ἀκριβῆ προφορὰν ἑκάστης Ἑλληνικῆς λέξεως δι' Ἀγγλικῶν χαρακτήρων. Πᾶς τις δύναται νὰ μάθῃ Ἑλληνικὰ μὲ τὴν ἁπλουστάτην αὐτὴν Μέθοδον—τὴν μοναδικὴν εἰς τὸν Κόσμον.

Τιμᾶται $1.50. Ζητήσατέ την ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλεῖα μὲ τὸ ὄνομα **"GREEK MADE EASY"**, καὶ μὴ δέχεσθε εἰς ἀντικατάστασιν βιβλία γραφέντα πρὸ 30ετίας χάριν Ἄγγλων περιηγητῶν ἐν Ἑλλάδι. Διὰ παραγγελίας γράψατε εἰς τοὺς Ἐκδότας:

D. C. DIVRY INC.

240 W. 23rd ST.
NEW YORK.